

ČEKOSLOVAKIJA NENUSILEIDŽIA MASKVAI

LAISVĘ MYLINTIEJI ŽMONĖS LAUKIA AMERIKOS VADOVAUJANČIOS RANKOS

Šiandien Pavergtųjų Tautų paradas Čikagoje Trečioji liepos mėnesio savaitė (14-20 d.) šiemet Jungtinės Amerikos Valstybėse jau dešimtą kartą buvo paskirta pavergtųjų tautų padėčiai apmąstyti ir apsvaistinti. Remdamasis JAV Kongreso 1959 metais priimta rezoliucija, prezidentas Johnsonas liepos 10 d. išleido proklamaciją, kurioje skelbiama tos savaitės paskirtis ir prasmė. Proklamacijoje pabrėžti šie Pavergtųjų Tautų Savaitės skelbimo motyvai:

„Žmogiškoji laisvė, valstybinė nepriklausomybė ir teisingumas yra visų tautų pagrindinės teisės;

„Naudojimasis tomis teisėmis, kurių visos tautos pagrįstai siekia, daugelyje pasaulio sričių yra smarkiai ribojamas arba visiškai sukludytas;

„Amerikos Jungtinės Valstybės, laikydamasis principu, kuriais remiantis jos buvo sukurtos, nuolat stengiasi skatinti, kad pagrindinių žmogaus teisių būtų paisoma visame pasaulyje“.

Panašią proklamaciją paskelbė ir New Yorko mēras John V. Lindsay. Jos motyvuose pabrėžta:

„Rytų bei Vidurio Europos tautos, kaip ir kai kuriuos tautos kitur pasaulyje yra netekę pagrindinių žmogaus teisių, teisių pačioms kurti savo ateitį;

„Vyraujančios žmonių daugumos tose užkarijotose valstybėse troškimas laisvės ir nepriklausomybės yra galingas kliuvinytis tirionijai ir agresijai;

„Laisvę mylintieji žmonės pavergtuose kraštuose laukia Jungtinių Valstybių vadovaujančios rankos laisvei ir nepriklausomybei įgyvendinti“.

Proklamacijoj todėl New Yorko gyventojai buvo kviečiami tą savaitę rengti pamaldų, apeigų ir veiksmų, išreiškiančių užuojautą bei paramą pagrįstai pavergtųjų siekimams atgauti laisvę ir nepriklausomybę, paskirti pastangų padėti taikiomis priemonėmis išsivaduoti tautoms iš priespaudos ir pavergimo.

Liepos 16 d. mero paduotojas W. Costello, miesto valdybos patalpose surengtose iškilmėse, perskaitė tą proklamaciją ir jos teksta įteikė Pavergtųjų Europos Tautų Seimo vadovybei. Apeigoje PET Seimo narių delegacijos dalyvavo su atitinkamų kraštų vėliavomis, prie kurių stovėjo tų tautybių organizacijų atstovės moterys, apsirėngusios savais tautiniais rūbais.

Miesto valdybos Viešųjų Įvykių Departamentas jau liepos 14 d. išdalino spaudai proklamacijos tekstą, ir pranešimus apie jos paskelbimo bei įteikimo apeigas, taip pat ir apie kitus tą savaitę numatytus renginius New Yorke, kurių tarpe buvo: iškilmingos pamaldos šv. Patriko katedroje liepos 14 d. 10 val., šv. Jono Dieviškojo katedroje 11 val., Temple Emanu-El liepos 20 d. 11 val. šv. Patriko katedroje pamaldoms pirmininkavo New Yorko arkivyskupas Terence Cook, mišias laikė monsinjoras Bela Varga (vengras), pamokslą sakė prel. J. Balkūnas. Šv. Jono katedroj pamokslą sakė kanauninkas West, Temple Emanu-El — rabinas Ronald Soban.

Spaudai padalintame pranešime įsamiškai nurodyta, kad Pavergtųjų Europos Tautų Seime, kurio vadovybei įteikiama proklamacija, atstovaujami šie

IS VISO PASAULIO

MEMPHIS. — James Earl Ray, įtariamas dr. Kingo nužudymu buvo specialiu karo aviacijos lėktuvu iš Anglijos pervežtas į Memphis ir patalpintas į specialią celi, kur kiekvieną jo judesį rodyt sargams televizijos aparatai. Jį nuolat prižiūrės keturi sargybiniai.

WASHINGTONAS. — „Daily News“ skelbia žinią, kad Atlanto vandenynė buvo surastas labai gilioje vietoje nuskendęs povandeninis laivas „Scorpion“. Jį suradė ne amerikiečių laivyno, bet kitos tautos, tik nesakoma kurios, laivai. Visi laivo įgulos nariai laikomi žuvusiais.

PHNOM PENH. — Kambodija vėl sulaukė amerikiečių laivų, įplaukusį upe į Kambodijos pusę. Įgula — 11 asmenų — buvo suimta.

BAGDADAS. — Naujoji Irako vyriausybė turi 27 ministrus, jų tarpe yra marksistų, dešiniųjų kariškių ir įvairių ekspertų. Premjeru revoliucinė taryba paskyrė Abdulą Raazak el Naifą.

STOKHOLMAS. — Dar 13 Amerikos dezertyrų gavo švedijoje politinį prieglobstį. Jie visi sako esą nusistatę prieš karą Vietname, tačiau 7 iš jų atliko karinę prievolę Vokietijoje.

HOF. — Vakarų Vokietijos Hofo mieste lankėsi trijų Čekoslovakijos miestų merai. Tai pirmas toks oficialus kontaktas tarp tų valstybių miestų nuo karo laiko.

TEL AVIVAS. — Izraelis paskelbė planus statyti buvusioje Sirijos žemėje, Golano aukštumoje vasaros atostogoms kurortinius įrengimus. Čia sirai turėjo labai sustiprintus fortus ir požeminę artilerijos slėptuves.

Eisena Čikagoje

Šiandien Pavergtųjų Tautų eisena įvyksta ir Čikagoje. Visi lietuviai renkasi 11 val. Wacker Drive ir Clark gatvių sankryžoje. Penktadienį mēras Daley paskelbė specialią proklamaciją ir priėmė įvairių tautybių atstovus. Prie miesto įstaigos buvo iškeltos pavergtųjų tautų vėliavos.

Čikaga yra jau pasižymėjusi, kaip gerai suorganizuojanti savo gyventojų, kilusių iš komunistų okupuotų kraštų, demonstracijas. Iš visų tautybių bene gražiausiai ir gausiausiai iki šiol dalyvavo lietuviai. Kada komunistai laiko mūsų pavergtus brolius, užčiaupe jiems lūpas, išseiviams tenka pareiga parodyti, kad lietuvius be laisvės nenurims.

Centralinėje Afrikoje, Biafra alstybėje, siaučia badas. Sukilusi Biafra yra iš visų pusių apsupta. Nei laivais, nei automobiliais negali į Biafrą įvežti maisto. Biefras vyriausybė priima tiksliai maistą, kurį davėjas helikopteriais atveža į Biafrą. Paveiksle matome badaujančius vaikus, laukiančius maisto. Tvirtinama, kad kiekviena diena Biafroje iš bado miršta apie du tūkstančiai žmonių, daugiausia vaikų.

HONOLULU PASITARIMAI LIEČIA AMERIKOS DERYBAS SU Š. VIETNAMU

HONOLULU. — Prezidentas Johnsonas ir valstybės sekretorius Ruskas pradėjo pasitarimus su Pietų Vietnamo prezidentu Thieu. Pasitarimuose dalyvauja gynybos sekretorius Cliffordas, štabo viršininkas gen. Wheeleris, JAV ambasadorius P. Vietname Bunkeris ir kiti svarbūs kariniai ir civiliniai pareigūnai. Iš Vietnamo pusės dalyvauja: ambasadorius JAV Bui Dien, štabo viršininkas gen. Van Vien, gynybos ministeris gen. Van Vy ir užsienio reikalų ministeris Chan Thanh.

Prezidentas Thieu, išvykdamas iš Saigono, pasakė gan griežtą kalbą, kuri leidžia spėti, kad klausimai toje konferencijoje svarstomi. Thieu pareiškė: „Aš nevažiuoju į Havajus pasiduoti komunistams, paroduoti tautą, atsizadėti teritorijas ar priimti sprendimų, kurie neša Amerikos priverstą koaliciją su komunistais. Šitai pat kalba ne vienas politikas, šitai pat skelbia patys komunistai. Tai netiesa“.

Prezidentas Thieu toliau pareiškė, kad tol, kol teisis komunistų agresija, tol Pietų Vietnamo kovos su vis didėjančiais pastangomis, nes „mes esame pasiryžę niekada nepasiduoti komunistams, niekada nepriimti taikos sąlygų, kuriose būtų koalicijos su jais planų“.

Saigono baimė Pietų Vietnamo jau senokai bijoma, kad Paryžiuje Amerika gali susitarti su Hanojumi ir gali pirminti Saigono vyriausybę tokias sąlygas, kurių nenori amerikiečiai. Ne vienas Amerikos politikas yra davęs tokioms kalboms medžiagos, siūlydamas sudaryti Vietnamo koalicinę vyriausybę iš visų partijų, neišskiriant ir komunistų. Kad tokios vyriausybės anksčiau ar vėliau virsta komunistų diktatūra, tie Amerikos politikai užmiršta, nepamiršę nei iš Rytų Europos pavyzdžių.

Prezidento Johnsono uždavinys Honolulu mieste bus nurašyti Saigono valdžiai, kad Amerikai nesiruošia Vietnamo paroduoti, nesiruošia įsileisti komunistų į Saigono vyriausybę. Saigonečiams gali atrodyti, kad prezidento Johnsono pažadai nėra labai reikšmingi, kadangi jis pareiškė daugiau nekandidatuosią į prezidento vietą. Ne be pagrindo Saigono gali rūpėti,

kas įvyks su Amerikos pažadais, jei prezidentu bus išrinktas senatorius McCarthy.

Rytų Vokietija ir Čekoslovakija

BONA. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Willy Brandtas aštriais žodžiais kritikavo Ulbrichto režimą, už jo daromą Čekoslovakijai spaudimą ir psichologinę ataką. Brandtas pareiškė, kad Rytų Vokietijos vyriausybė eina rytų bloke agitatoriaus pareigas. — Man didelė gėda dėl vaidmens, kurį Čekoslovakijos reikaluose turi mano tautiečiai Rytų Berlyne, — pareiškė Brandtas.

Iš visų komunistinių valstybių Rytų Vokietija daugiausia kovoja prieš Dubčeką valdžią Čekoslovakijoje. Taip yra todėl, kad komunistai bijo, jog jie gali likti izoliuoti jei Čekoslovakija išeis iš vadinamo, Geležinio Trikampio, kurį Ulbrichto valdžia svajojosi sukurti iš Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos. Tos trys valstybės turėjo atsverti Vakarų Vokietijos įtaką Rytų Europoje. Ulbrichtą ima siaubas, kai jis pagalvoja, kad nauja Čekoslovakijos valdžia gali susitarti su Bonos vyriausybe ir užmegzti su ja diplomatinis ryšius. Todėl Rytų Vokietijos komitetas tą prašytą sumą sumažino iki 550 milijonų dolerių.

Kongresas iš viso nukarpė nuo prezidento prašytą ekonominę ir vakarinę užsienio paramai 2.9 milijonų dolerių net 800 milijonų. Valstybės departamentas tvirtina, kad lėšų užsienio paramai sumažinimas kenkia Amerikos politikai pasaulyje.

DUBČEKAS SAKO: MES GERI DRAUGAI, BET NESIKIŠKITE Į MŪSŲ REIKALUS

PRAGA. — Čekoslovakija nepasitrauks nei centimetro, vykdydama savo reformas, — pareiškė savo kalboje televizijoje Čekoslovakijos komunistų vadas Dubčekas. Mes norime turėti savo nepriklausomą socializmo modelį, kuriame socializmas būtų giliai įaugęs į liaudies sąmonę, o ne primestas iš šalies, — pabrėžė Dubčekas. Jis sušaukė partijos centro komiteto sesiją, papildydamas ją naujai partijos skyriuose išrinktais delegatais ir ateinantį kongresą. Jie visi laikomi Dubčeko šalininkais.

Iš Maskvos į Pragę sugrįžo sovietų ambasadorius Stepan Červonenko. Jis ilgai tarėsi su Dubčeku ir Smarkovskiu. Čekų sluosniuose sakoma, kad sovietai atsiuntė gan švelnų Brežnevo laišką.

Čekų laikraščiai paskelbė iš Varšuvos pakto valstybių gautą laišką ir čekų partijos atsakymą. Atsakyme nurodoma, kad Čekoslovakija lieka draugiška ir ištikima komunistinių valstybių sąjungos nare, tačiau kartu pareiškia, kad padarytos reformos nebus atšauktos.

Amerikos ginklai

Sovietų „Pravda“ vakar vėl įsidėjo Čekoslovakiją kaltinantį straipsnį, kuriame grasinama „duoti visą reikalingą paramą išsugant socializmo laimėjimus Čekoslovakijoje“. Straipsnis sako, kad Amerikos žvalgyba yra sudariusi planus pulti Rytų Europos kraštus, ypač patį Čekoslovakiją. Dabartinės reformos Čekoslovakijoje remia Sudetos revanšistai, vokiečiai ir senosios santvarkos rėmėjai. Toliau „Pravda“ rašo, kad netoli Vokietijos sienos Čekoslovakijoje buvo rastas ginklų sandėlys. Ties Amerikos gamybos ginklai buvo skirti Čekoslovakijos liaudies priešams.

Ką darys Maskva?

Visame pasaulyje Čekoslovakijos įvykiai sukėlė didelį susidomėjimą. Kyla klausimas, kaip toli sovietai eis, stabdydami Čekoslovakijos laisvėjimą. Maskva jau daug metų savo užsienio politikoje vaidina nuosaikumą ir išmintį. Taikingas sugyvenimas yra pagrindinė Kremliaus propagandistų tema. Jei sovietai ginklo jėga pakeistų dabartinę čekų valdžią, politinė šitokio žingsnio pasekmė būtų labai didelė. Komunistų pasaulyje įvyktų dar didesnių skilimų. Jau dabar čekus remia Rumunija, Jugoslavija, Prancūzijos ir Italijos partijos. Pastarosios bijo, kad jų narių skaičius gali katarsiškai sumažėti, jei sovietai pakels ranką prieš Pragę. Vakarų Europoje komunistų partijos labai susilpnėjo po Vengrijos sukilimo likvidavimo.

Jugoslaviai už Pragę

Jugoslavijos komunistų partija paskelbė remianti Čekoslovakijos reformas ir pasmerkė kitų partijų kišimąsi į čekų reikalus. Bet koks spaudimas Čekoslovakijai iš kitų partijų pusės pakenks socializmo augimui pasaulyje, — pareiškė jugoslavų partija. Jos žurnalas „Politika“ palygina savo straipsnyje dabartinį spaudimą čekams su Stalino spaudimu Jugoslavijai 1948 metais, kada Jugoslavija buvo birželio 28 dieną išmesta iš Kominformo. Tada Stalinas įsakė organizuoti Jugoslavijai ekonominį spaudimą, kaltino jos partiją „revizionizmu“, nedėkingumu sovietams už išlaisvinimą ir ragino Tito prieš-

Apkarpė lėšas užsienio paramai

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai priėmė prezidento paruoštą užsienio valstybėms remti planą, tačiau sumažino jam skirtas sumas dar 200 milijonų dolerių. Prezidentas buvo prašęs vien ekonominei šalpai 765 milijonų dolerių. Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas tą prašytą sumą sumažino iki 550 milijonų dolerių, o dabar buvo paklita tik 350 milijonų dolerių.

Kongresas iš viso nukarpė nuo prezidento prašytą ekonominę ir vakarinę užsienio paramai 2.9 milijonų dolerių net 800 milijonų. Valstybės departamentas tvirtina, kad lėšų užsienio paramai sumažinimas kenkia Amerikos politikai pasaulyje.

Rinkėjams pradėjus atostogas, Naujų antrosios dalies kelias savaites nebus. Tuojau po atostogų, priedas ir vėl bus spausdinamas Naujų Administracija

Alaskos šiaurė turtinga žibalu

ANCHORAGE. — Alaskos šiaurės rytų pajūryje, prie Beauforto jūros, atrasti labai turtingi žibalo šaltiniai. Čia žibalo ieško dvi amerikiečių bendrovės: Atlantic Richfield ir Humble. Jos jau paskelbė, kad tose srityse yra vieni didžiausių pasaulio žinomų žibalo šaltinių.

Kartu bendrovės paskelbė, kad komercinis šių šaltinių panaudojimas dar gali užtrukti 3 ar 4 metus. Grežimai bus tęsiami šią vasarą. Bendrovės operuoja 90,000 akrų plote. Kadangi žibalas yra toli nuo uostų ir susisiekimo centrų, jo atvežimas bus komplikota operacija. Jei to žibalo bus tikrai tiek daug, kaip dabar atrodo, tai apsimokės statyti 900 mylių ilgumo vamzdžių liniją, kuri gali kainuoti iki 500 milijonų dolerių.

Iki šiol minėtos bendrovės jau išleido žibalo ieškojimui apie 5 milijonus. Ypač sunku aprūpinti darbininkus dėl didelio šalčio ir vandens trūkumo.

Siūlo Nigerijoje skelbti paliaubas

NIAMEY. — Afrikos valstybių pasitarimuose dėl Nigerijos civilinio karo buvo priimta rezoliucija, kuri siūlo paskelbti ribotas paliaubas, kurių metu būtų įsteigtos specialios demilitarizuotos zonos. Tas zonas pradžiai turėtų apimti Nigerijai ir Biafros atstovai kartu su tarptautinių organizacijų atstovais. Nigerijos vyriausybė prašoma leisti jūros, oro ir žemės koridorius, kuriais šalpos organizacijų siuntos pasiektų demilitarizuotas zonas. Nigerija iki šiol tokių lengvatų nedavė, sakydama, kad su maistu gali atvažiuoti ir ginklai Biafros sukilimams. Biafra neima maisto, atvežto per Nigeriją, sakydama, kad tas maistas gali būti apnuodytas. Taip besiginčijant Nigerijoje badauja apie 6 milijonai žmonių.

Rinkėjams pradėjus atostogas, Naujų antrosios dalies kelias savaites nebus. Tuojau po atostogų, priedas ir vėl bus spausdinamas Naujų Administracija

Bendri Tautinių Šokių šventės įspūdžiai

Esu tikras, kad apie pasakytas kalbas, apie gautas iš Washingtono telegramas, apie viršum Kapitolo plovėdavusios Amerikos vėliavos įteikimą, švenčių dalyvavusias Nixono dukras ir Eisenhowerio anūką, apie programą pravedusių viešnių iš Europos Aldoną Eretaitę, gubernatoriaus Shapiro kalbą ir t. t. parašys oficialieji spaudos atstovai, kurie ir gali ir privalo pristi prie visų informacijos versmių, nes eiliniam žmogui visa tai sunkokai gaunama. Tenkinuosi bendrais eilinio stebėtojo įspūdžiais.

Visų valandą atvykęs anksčiau, turėjau progos matyti minias lietuvių visomis durimis einančias į šventę. Kai kur stovėjo dar eilės norinčių gauti į šventę bilietų — negavo.

Prie vieno durų stovėjo grupelė seserų vienuolių. Vienos iš jų dar ilgai žemę siekiančias sukneles dėvėjo, kitos jau tik žemiau kelių. Savo tarpe kalbėjosi lietuviškai. Senesnioji aiškino kitoms, koks tautinis rūbas yra žemaitiškas, aukštaitiškas, maišytas ir kitoks. Nuoširdžiai džiaugėsi, kad minios lietuvių eina į savąją šventę. Pasirodo, ir po jų habitais plazdena lietuviškos širdelės. Tad žmogus ir nebegalų suprasti, kaip galėjo tos pačios lietuviškos - vienuolės, prieš porą metų drausti Marijos Aukštesniojoje mokykloje lietuvaitems lietuviškai "Marija, Marija, giesnė giedoti?"

Salėje virš scenos iškabinti Lietuvos miestų herbai. Viduryje salės didelė tautinė vėliava. Šalia šokių salės, kitoje dideleje salėje, visi šokėjai, kurių buvo per pusantro tūkstančio, sustatyti eilėse nerimavo. Lemento šokėjai berniukai, siaudines skrybėlaites užsidėję, nerimavo, kad dar apie pusvalandį reikės stovėti. Toronto šokėjai atsibodę belaukiant susikišę rankomis, krypuodami į šonus dainavo. Kalbėjo: angliskai, lietuviškai ir ispaniskai (lietuviai iš Urugvajaus). Prie grupių sukiniėjosi ir jų grupių mokytojai. Tik Vytautas Radzius suprakaitavęs bėginėjo nuo vieno prie kito šokėjų eilės galo. Tarp šokėjų matėsi net ir barzdomis apžėlusiu jaunuoliu. Kai kurie vaikinukai juokavo, kad barzdočiai neturi lėšų barzdas skusti peilukų. O tų šokėjų tautinių rūbų spalvų įvairumas, tiesiog neatsigerėtinas!

Su kelių minučių pasivėlavimu oficialiai pradėdama III Tautinių šokių šventė. Grojant maršą įvesama į salę Amerikos ir Lietuvos tautinės vėliavos. Po jų įmaršavo, pagal programą šios tautinių šokėjų grupės: Ateitis (Chicago), Ateities Atžalynas (Chicago), Audra (Los Angeles), Baltija (Londonas-Kanada), Bijūnas (Kenosha), Bostono Lietuvių Tautinių šokių Sambūris, Cicerio Lietuviškųjų Studijų Instituto šokėjų grupė, Čiurlionis (Clevelande), Gintaras (Urugvajus), Gintaras (Toronto-Kanada), Gintaras (Hartfordas), Grandinė (Clevelandas), Grandis (Chicago), Grand Rapids Lietuvių Tautinių šokių grupė, Gyvataras (Hamiltonas-Kanada), Jaunimo Centro Studentų Ansamblis (Chicago), Lazdynas (Rochesteris), Lietuvių Bendruomenės Jaunimo Ansamblis (Los Angeles, Calif.), Lietuvos Vyčių 41 kuopa (New Yorkas), Neo-Lithuania (Chicago), Neris (Pittsburghas), New Yorko Tautinių šokių grupė (Pašvaistė (Detroitas), Sudūva (Waterburis), Sukčius (Lemontas), Šilainė (Detroitas), Šoktinis (Clevelandas), Varpas (Toronto-Kanada), Žilvinis (Philadelphia), Bridgportas Sv. Jurgio Lituuanistinės Mokyklos Moksleivių Ansamblis (Chicago), Brighton Parko Lituuanistinė Mokykla (Chicago), Chicago Aukštesniosios Lituuanistinės Mokyklos Tautinių šokių Grupė, Cicerio Aukštesniosios Lituuanistinės Mokyklos Jaunesniųjų Moksleivių šokėjų Grupė, Dariaus - Girėno Lituuanistinė Mokykla (Chicago), Kristijono Donelaičio Žemėsioji ir Aukštesnioji Lituuanistinė Mokykla, Kenosha ir Waukegan Jaunučių šokėjų grupė, Maironio Lituuanistikos Mokyklos Tautinių šokių Ratalis, Maironio Mokyklos Grupė (Lemontas), Marquette Parko Lituuanistinė Mokykla, Roselando Lituuanistinė Mokykla, Vysk. M. Valančiaus Lituuanistinė Mokykla (Clevelandas), Įspūdis žavėtinas. Šokėjai sustoja pasėniais. Giedamas Amerikos himnas. Prasideda kalbos: Kalba L. Kriaučiūnui, kalba Marija Rudienė, kalba J. Kajeckas (dėkui, trumpai kalbėjo) ir užbaigai dar kalba Kapočius.

Ilgiau kalbėjo Illinois gubernatorių Shapiro. Žinoma, sveičiui ir dar gubernatoriui, negi nustatysi, bet saviesiems būtų užtekę padėkoti už atvykimą ir užbaigai už dalyvavimą.

Pagal programą buvo pašokti šie tautiniai šokiai: Sistas, Jievaro tiltas, Sukčius, Landytinis, Linelis, Audėjėlė, Aštuonytis, Pertrauka. Po pertraukos pašokta: Suktinis, Oziukai, Pas močiutę augau. Zvejų polka, Lietuviška Rapsodija, Malūnas, Kepurinė, Ketvirtainis, Pakeltkojis, Blezdingėlė, Gyvataras ir Subatėlė.

Šių metų liepos 7 dieną Chicagoje vykusios Lietuvių Tautinės šokių šventės vaizdas, nufotografuotas Martyno Nagio. Šventei vadovavo Dr. Leonas Kriaučiūnas ir Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas. Jeigu šie du vyrai nebūtų pasiryžę bendrai dirbti, tai šventė nebūtų buvusi tokia graži, darni ir iškilminga.

užtekę padėkoti už atvykimą ir užbaigai už dalyvavimą.

Pagal programą buvo pašokti šie tautiniai šokiai: Sistas, Jievaro tiltas, Sukčius, Landytinis, Linelis, Audėjėlė, Aštuonytis, Pertrauka. Po pertraukos pašokta: Suktinis, Oziukai, Pas močiutę augau. Zvejų polka, Lietuviška Rapsodija, Malūnas, Kepurinė, Ketvirtainis, Pakeltkojis, Blezdingėlė, Gyvataras ir Subatėlė.

Stebint iš viršaus į tautinių šokių šokėjus, vaizdas per daug gražus ir norėtusi, kad jis ilgai valandas neišnyktų. Labai gražu buvo sekti iš visų šokėjų įvairių figūrų sudarymą. Pavyzdžiui, besokant Malūną matėsi tik keliolikos šokėjų grupių atskiri šokėjai. Staiga atsiranda dideli Malūno krumpliciaračiai, o keturiuose kampuose, apskriti ratai. Krumpliciaračiai sukdami suko kampuose sto vinčius ratus. Taip žiūrovui atrodė, ir turbūt taip ir buvo! Arba iš Blezdingėlės šokėjų susidarė paukščių skridimo kampai. Labai gražiai pašoko ir mažieji Lituuanistikos mokyklų vaikučiai.

Prie muzikos dar ir chorui, kuriems šokiams dainuojant, daug kas kalbėjo, kad gražiau ir negalėjo būti. Publikos tarpe matėsi ir ne lietuvių. Užpakalyje sėdėjo viena graiki pora. Toliau kita pora, kuri kalbėjosi visai negirdėta kalba. Kažkas sakė, kad tai esanti filipiniečių pora. Vieno mano pažįstamo buvau koridoriuje supažindintas su neblogai lietuviškai kalbančiu latviu, rodos Ošins, bet galėjau netiksliai nugarsti. Jis sakėsi atstovaujįs kokiam tai latvių organizacijai Chicagoje. Jis mano,

kad į tokias įspūdingas tautines šventes reikėtų oficialiai pakviesti latvius ir estus ir anojų negutų didelio nuostolio ir lenkus pakviestus, o ukrainiečius, tai būtinai. Gal jis ir teisus. Būtų didesnis kaimynų bendradarbiavimas. Gal ateityje kas nors tuo klausimu susidomės.

Kiekvienam lietuviui svarbu, kad tautinių šokių šventė praėjusio didžiausiu pasisekimu ir entuziazmu. Tur būt, nei viena šventė taip palankia lietuviams prasme nebuvusi paminėta, kaip šioji. Buvo rašoma beveik visuose anglų kalba emančiuose laikraščiuose. Buvo rodoma ir televizijų kanaluose.

Tai, dr. Leonui Kriaučiūnui ir jo sudarytam šios šventės komitetui kiekvienas lietuvis tikrai taria Valio! ir lietuvišką aciu!

—Stasys Juškėnas

PASISEKUSI PASTININKŲ GEGUŽINĖ

Liepos 14 d. Marquette Parko ažuolyne įvyko šeiminis pastininkų gegužinė - piknikas, kuris jau buvo suplanuotas šių metų pradžioje.

Kadangi nebuvu numatyta, kad tą dieną rengiamas Dariaus - Girėno minėjimas, teko pasirinkti šitokį išeitį — nutarta pirmiau atlikti lietuvišką pareigą — dalyvauti minėjime višiams atvykusiems ir pikniką, o po to pradėti numatytą šeiminis pastininkų pobūvį. Labai gražiai padaryta, nes dalyvauti Dariaus - Girėno minėjime yra visų pareiga, o ypatingai organizacijoms nedera tuo laiku piknikauti.

Gražiam būriui pastininkų ir svečiams susirinkus, pirm. A. Gintneris atidarė susirinkimą, trumpai painformavo apie S-gos einamuosius reikalus, ypatingai apie leidžiamą knygą "Lietuvos pastininkų metraštis", kuri spausdinama p. Vi-jekio spaustuvėje. Išleidimas kainuos virš \$3,000, kurių sumą sudėjo patys pastininkai, neįknydami lietuviškai - visuomenėi įgrįsusių aukų prašymu. Pati knyga, kaip metraštinė, žiniomis, bei kitais rašiniiais būsianti įdomi ir patraukli. Numatyta daugiau nei 500 puslapių ir virš 200 nuotraukų.

Toliau kalbėjo p. J. Janušaitis. Perskaitęs gautus sveikinimus, savo patrauklioje kalboje humoristinėje formoje paminėjo, jei ne pastininkai, kurie yra aktyvūs ir kitose organizacijose, tai lietuviškas veiksmas beveik sustotų. Juokai juokais, bet dalinai yra tiesos, nes pastininkai ne tik Lietuvoje, bet ir tremtyje visuomeninio darbo nevengia.

S-gos kasininkas J. Tijūnas patiekė kasos stovį ir pasidžiaugė, kad pastininkai daugumoje būdami finansiniai ne iš stipriųjų, gali būti pavyzdžiu vadinamiems turčiamis, kurie dreba dėl dolerio.

Tarė žodį ir Australijos lietuvių pastininkų atstovas p. L. Kartkus, buvęs Raseinių pašto viršininkas, o vėliau Vilniaus centr. pašto v-k-o padėjėjas. Pašidžiaugė radęs tokį lietuvių pastininkų solidarumą ir aktyviai dalyvaujančius visuome-

Smulkesniomis sumomis surinkta \$100.

Po oficialaus posėdžio gražiai pasivažiavę, pasidalinta mintimis įvairiais rūpimais klausimais ir prisiminta bendradarbiai negalėję šiame pobūvyje dalyvauti. Saututei nusileidus, visi pakilioje nuotaiškoje išsiskirstė, numatydami pasimatyti tradiciniame Kalėdų pobūvyje.

—Sveičias

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

DULKIŲ SIURBLIŲ TAISYMAS

Valome, ištepame, suderiname, pakeičiame (hoses) — žarnas

Parduodame ir taisome visų gamybų dulkių siurblius ir turime dalis, matšelius ir visus prijungimus (dalis) visų gamybų siurbliams — Electrolux, Hoover, Eureka, Kirby ir Royal bei kitų.

B and B DISTRIBUTING CO.
A to Z Vacuum cleaners
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Ave.)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702
Ved. Arvydas M. DIKINIS

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Chicago Savings and Loan Association

Certifikatų sąskaitos

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių sertifikatais, kurie neš Jums 5 1/4%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas federalinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

5 1/4%

4 3/4%

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

DAUGIAU TAUPYSITE... DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVE.

GR 6-7575

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuomineis nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

B. MACEIKA

Krevėmis atvaizduotų faktų knyga

Taikos sutartis — dar netaika

Kas norėjo, seniai galėjo įsitikinti, jog sovietams sutarties tiek tereikėjo, kiek tarnauja jų reikalui. Pagaliau jie to ir neslepia. Kvistlingai ir parašė: — Tačiau taikos sutartis tarp Sovietų Rusijos ir Lietuvos, suprantama, nereikšė taikos tarp klasių krašto viduje. Lietuvos komunistų partija iškelė šūki ginkluotam sukilimui prieš buržuazinę vyriausybę, pašaukė Lietuvos darbo žmones perversmui ir kovai už ikurimą sovietinės valdžios krašte. Bet pralaimėjimas raudonosios armijos ties Varšuva ir nepakankamai aukštas lygis revoliucinio judėjimo pačioje Lietuvoje, priverė partiją jau rugpiūčio gale atsakyti gink-

luotam perversmui šūki ir pasirinko sau uždavinį išplėsti. o taip pat organizaciniam ir ideologiniam sustiprinimui savo eiliu gilame pogrindyje vesti sistematingą ir planingą kovą už politinį ir ekonominį darbo žmonių išlaisvinimą. Argi šia tiesa pasakysite: "Lietuvos komunistų partija", "Lietuvos darbo žmonės" kovojo su buržuazine vyriausybe. Kai raudonoji armija ties Varšuva gavo "per nosį", tai "Lietuvos kompartija" ir "Lietuvos darbo žmonės sulindo "po šluota". Kokia nesąmonė! Nei ta Lietuvos kompartija, nei tie Lietuvos darbo žmonės buvo Lietuvos — tai Sovietų Rusijos despotizmo agentai žvalgybi-

Krist. Donelaičio VII-je Sporto ir Dainų šventėje Aukštųjų mokyklų mergaitės šoka tautinį šokį "Blazdingėlė". Foto V. Noreikos

ninkai ir deversantai, nieko bendro su lietuvių tautos reikalais neturintieji tik rusų interesams.

Ir koks binaurus begėdiškumas! Maskvoje pasirašytos 1920. VII. 12 taikos sutarties 1 str. aiškiausiai parašyta, kad RSFSR "gera valia visiems amžiams atsisako nuo visu Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu". O 1939 m. rugpiūčio 23 ir rugsėjo 28 d. su III Vokietijos Reichu padarė biznį, objektu pasirinkę Lietuvą. Ir koks tas Sovietų Rusijos gerumėlis:

— 1920 m. rugpiūčio 27 d. taikos sutartyje numatyta pagrindū, pagal rugpiūčio 6 d. konvenciją, raudonoji armija Vilnių aplėdo ir perdavė Lietuvai.

Taip Vilnių perdavė, nes visai jiems buvo aišku, jog nepajėgs jo išlaikyti. Ir Pilsudskis per Suvalkus buvo prisijungęs 1920. VII. 20 savo įgaliojimų gen. št. plk. Ryłskį pranešti, kad jis atiduodas Vilnių broliams lietuviams, kai ties Rykantais lietuvių jau buvo sumušę užkirtusį kelią lietuvių kariuomenei į Vilnių lenkų dalinį, o pats Vilnius jau buvo bolševikų "nuoširduma", aš šiandien nutariau Sovietų Rusijos imperijai perleisti Pekiną. Šiuo mano nutarimu remdamiesi, komunistai drąsiai gali eiti ir jį užimti. Man jo negaila.

Ne tik bolševikiniai rusų komunistai taikos sutartį pasirašė, bet ir 1926 m. rugsėjo 28 d. Maskvoje nepulimo pakta su Lietuva. To pakto 3 str. parašyta: "Kiekviena susitariančioji šalis pasižada susilaikyti nuo bet kurių agresijos veiksmų prieš antrąją šalį..." O kas iš to išėjo? Štai kas:

"Lietuvos darbo žmonės ir toliau tęsė nenuolaidžią kovą su buržuazijos viešpatavimu sovietinei valdžiai atkurti, apginti revoliucinius laimėjimus, kurinuos 1918-1919 metais pasiekė. Ši kova baigėsi garbinga pergalė — 1940 m. birželyje sovietų valdžios atkūrimu".

Argi ne ironija? Ši kova baigėsi garbinga pergalė. Jau buvo minėta, kad SSSR 1939. VII. 23 ir IX. 28 susitarė su hitlerine Vokietija pabiznauti. To rezultate vokiečiai užpuolė Lenkiją, o paskui su SSSR pasidalino jos teritoriją. Tais pat metais spalio pradžioje Sov. Rusijos vyriausybė išsišaukė į Maskvą Lietuvos vyriausybės delegaciją deryboms dėl Vilniaus krašto grąžinimo Lietuvai ir savitarpinės pagalbos sutarties pasirašymo. "Svarstant Vilniaus grąžinimo klausimą, į 1920 metų taikos sutartį rusai nekreipė jokio dėmesio. Apie grąžintinus Vilniaus krašto plotus pagal 1920 m. sutartį rusai visai nesileido į diskusijas. Net švenčionių ir Marcinkonių, gryniasių ir aktin-giausių lietuvių centrų Vilniaus krašte, nesutiko grąžinti Lietuvai". (St. Raštikis).

Pasirašyta Maskvoje 1939. X. 10 Lietuvos ir SSSR savitarpinės pagalbos sutartimi, sovietai prizadėjo: "Sovietų vyriausybė garantuoja Lietuvos saugumą bei jos suverenumo nepažeidžiamumą..." SSSR liaudies komisarų tarybos pirmininkas ir užsienių reikalų komisaras V. Molotovas 1939 m. spalio 31 d. SSSR Aukščiausioje Taryboje pareiškė: "Būtų klaidinga tvirtinti, kad šios sutartys sudaro SSSR kišimąsi į Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus, kaip mėgina įrodyti įvairūs užsienio spaudos organai..."

O kas atsitiko 1940 metais birželyje? Ar Lietuvos darbo žmonės garbingai laimėjo kovą, ar SSSR vyriausybė negarbingai? Jei toji pergalė būtų garbinga, tai nereiktų dangstyti Lietuvos darbo žmonėms.

Visi šie faktai liudija ko vertos padarytos su SSSR sutartys. B. Maceika

Žemaičių Klubas

Žemaičiai praleidę pereitą mėnesį savo pikniką ir pusmetinį susirinkimą nutarė liepos rugpiūčio mėnesius atostogauti. Visais svarbiais reikalais ir mirties atveju giminės prašomi kreiptis į valdybos narius: B. Zengulis ir J. ir R. Didžgalvius. Jie pasirūpins laiku suteikti klubo patarnavimus savo nariams.

Praėjusiam piknikui vadovavo Marta Misiulis, Fr. Puodžiukas ir J. ir R. Didžgalviai. Piknikas nusisekė gerai, duodamas ir pelno.

Nors ir atostogų laikas, bet virš minėta komisija jau kruopščiai ruošiasi ir vasariniam piknikui, kuris įvyks rugpiūčio 4 d. Liepos sode.

Klubas gyvuoja gerai. Mirusiems savo nariams (pagal jų palikimą) skiria \$50.00 pinigais ir 15 dol. gėlėms ar mišiom. Šia proga primenu nariams laiku sumokėti nario mokesčių. Juozas Skeivys Klubo korespondentas

Amerikos Legiono Dariaus ir Girėno Posto atstovai, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Dr. Petras Daušvardis, Lietuvių Profesorų Sąjungos pirmininkas prof. Stasys Dirmanas, Chicago's Apygardos pirmininkas A. Juškevičius ir lietuvių visuomenės atstovės liepos 14 diena Chicagoje, Marquette Parke padėjo vainikus prie Dariaus-Girėno paminklo. Foto Martyno Nagio.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS
Iš Europos Importuotų Dalykų
KAINOS NUMAŽINTOS IKI 75%
• Moderniški batukai vyrams, moterims ir vaikams
• Vyriški paltonai, kostiumai ir kelnės
• Vyriški laisvalaikio skirti kostiumai iš visame pasaulyje pagarsėjusios TREVIRA medžiagos
• Vyriški šlepiniai marškiniai iš NYLTEST ir medvilnės medžiagos, kuriems joks prasijimas nereikalngas
• Odiniai moteriški rankinukai
• Moteriškos PERLON kojėnės
• Sustumiami lietsargiai vyrams ir moterims
• Daugelis įvairių kitų importuotų dalykų
Patarnavimas, pagedaujant, lietuvių kalba.

NORDEN IMPORTS
3111 North Lincoln Ave. Tel. 248-4707
(pusė bloko į rytus nuo Ashland Avenue)
Krautuvė atdara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9:30 iki 9:00 val. Kitomis dienomis nuo 9:30 iki 8:00 val. Sekmadieniais, iki rugsėjo mėn., nždara.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrau-tiems nariams.
SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gvyv-bės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokiame amžiams, rekomenduojama lietuviškų KLABŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalė apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.
SLA — knuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreiptis ir kuonu veikti ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.
Gausit spausdintas informacijas, ieigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Bolivijos madų kūrėja Urquiola de Wende ruošiasi pasirodyti su savo rūbais New Yorko madų parodoje. Visi jos rūbai papuošti Pietų Amerikos indėnų raštais.

TRUMPAI
— Lionginas Gaigalas, mo-kytojo Liongino Gaigalo jau-nesnyšis sūnus, iš Brazilijos, Sao Paulo miesto, atvažiavo į Chicago.
— Europietiško Futbolo rungtyne, vykstančiose tarp Mustangs ir San Diego koman-dų, š. m. rugpiūčio 30 d. penk-tadienį, bus suruoštas Tautų paradas su vėliavomis. Lietu-viai pasisakys už V. Adamkų. Sudarytas specialus komitetas, kuris parade laukia iki 10,000 lietuvių.
BIZNIERIAI KURIE CARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

— Dangulė ir Eugenijus Bartkai susilaukė dukros, ku-riai duotas vardas Viva Ona. Motina ir dukra jaučiasi gerai.
RANGE FIRE IS WILDFIRE

Jau išėjo
Povilo Laurinavičiaus romanas
BE DRUSKOS
Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50, 404 puslapiai.
Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Kny-goj kelia aštrias gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.
Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.
Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

CRANE SAVINGS and Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS
4 3/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS
MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome applankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

JEI JŪS NORITE SIUSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESPOSYLTORG)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729
Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.
Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.
Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.
MŪSŲ SKYRIAI:
BROOKLYN, N. Y. 1536 BEDFORD AVE. — IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y. 73 SECOND AVENUE — OR 4-1540
NEWARK, N. J. 250 MARKET STREET — MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J. 46 WHITEHEAD AVENUE — CL 7-6320
UTICA, N. Y. 963 BLEECKER STREET — RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J. FREEWOOD ACRES — 363-0494
PHILADELPHIA 23, PA. 631 W. GIRARD AVENUE — PO 9-4507
ALLENTOWN, PA. 126 TILGHMAN STREET — HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y. 558 HUDSON AVENUE — 232-2942
LOS ANGELES 4, CAL. 107 SO. VERMONT AVENUE — DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL. 1241 NO. ASHLAND AVENUE — HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD. 1900 FLEET STREET — DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y. 701 FILLMORE AVE. — TX 5-0700
DETROIT 12, MICH. 11601 JOS CAMPAN AVENUE — 365-6780
HARTFORD 6, CONN. 122-126 HILLSIDE AVE — 249-6216
JERSEY CITY, N. J. 219 MONTGOMERY ST. — HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 515 MARCELLUS ST. — 475-9746
CLEVELAND 13, OHIO 1028 KENILWORTH AVENUE — PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH. 11339 JOS CAMPAN AVENUE — 365-6740
SO. BOSTON, MASS. 396 WEST BROADWAY — AN 8-1120
TRENTON 10, N. J. 1152 DEUTZ AVENUE — EX 2-0306
RAHWAY, N. J. 717 W. GRAND AVENUE — 381-8997

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$4.00
a Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per	viename mėnesiui	\$1.50
six months, \$4.50 per 3 months. In		
other USA localities \$14 per year,	Kanaadoje:	
\$7.50 per six months, \$4.00 per	metams	\$18.00
three months; Canada \$18.00 per year;	pusei metų	\$10.00
other countries \$21.00 per year.	viename mėnesiui	\$2.00

10 cents per copy, 10 c. on Saturday	Užsienio:	
	metams	\$21.00
	pusei metų	\$11.00
	viename mėnesiui	\$2.50

Dienraščio kainos:	Naujienos eina kasdien, išskyrus	
Chicagoje ir priemiestiuose	sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben	
metams	drove, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
pusei metų	Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100	
trims mėnesiams		
viename mėnesiui		

Kitose JAV vietose:	P pinigų reikia siųsti pašto	
metams	Orderiu kartu su užsakymu.	
pusei metų		

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Wallace ir kiti kandidatai

Iki politinių partijų nacionalinių konvencijų, kurios turės parinkti kandidatus prezidento postui, beliko vos keliolika dienų. Bendrai imant, vyrauja ta nuomonė, kad jau yra žinoma, ką pasirinks kandidatu respublikonai ir kas bus demokratų kandidatas.

O tie kandidatai — tai Nixonas ir viceprezidentas Humphrey. Esą, turėtų atsitikti kas nors nepaprasto, jei konvencijos pasirinktų kitus kandidatus.

Kad tokia galimybė yra ir kad gali įvykti staigmena, rodo praeitę įvykiai, susiję su nominavimu kandidato prezidento postui. Prisiminkime tik 1940 metus, kai visai nelauktai ir netikėtai buvo nominuotas kandidatu Wendell L. Willkie, visai mažai politikoje tepasireiškęs advokatas iš Indianos valstijos.

Willkie nominavimas buvo jaunų respublikonų aktyvistų nepaprastai išvystytos rinkiminės kampanijos rezultatas. Tada, kaip ir dabar, buvo jaučiamas didelis nepasitenkinimas partijos vadovybės peršamu kandidatu. Aktyvistai sugebėjo tuo nepasitenkinimu pasinaudoti ir palenkė konvencijos delegatus balsuoti už Willkie.

Nors Willkie rinkimus ir pralaimėjo, tačiau jis išvystė tokią kampaniją, kuri labai išjudino balsuotojus. Vedama ji buvo nepaprasta energija.

Jei 1940 m. buvo jaučiamas nusivylimas respublikonų partijos vadovybės siūlomu kandidatu (demokratams su tokia problema tada neteko susidurti, nes jų kandidatas buvo populiarus Rooseveltas), tai šiais metais nusivylimas kandidatais jaučiamas abejose partijose. Gyventojų apklausinėjimai rodo, jog tiek Nixono, tiek Humphrey populiarumas mažėja.

Louis Harris surinkti daviniai rodo, jog didelis nušimtis demokratų labai mažai terodo entuziazmo Humphrey pasirinkimu. Su Nixonu reikalai esą dar blogesni, jo populiarumas respublikonų tarpe esą dar mažesnis.

Taip dalykams esant, daugelis respublikonų būtų labai patenkinti, jeigu atsirastų naujas Willkie, kurį konvencija pasirinktų kandidatu. Kai kurie puoselėja viltį, kad naujojo Willkie vaidmenį gali suvaidinti Rockefelleris.

Su demokratais reikalai kiek blogesni, nes bent šiuo tarpu nenumatomas kitas populiarus kandidatas. Tiesa, yra McCarthy, tačiau negalima pasakyti, kad jis būtų labai populiarus.

Būdinga ir tai, kad respublikonų ir demokratų nu-

matytų kandidatų populiarumui smunkant, vis labiau didėja populiarumas buvusio Alabamos gubernatoriaus George Wallace, kuris yra vadinamosios Amerikos nepriklausomos partijos kandidatas. Kai palyginti visai neseniai prarastas gyventojų apklausinėjimas rodo, jog aštuoni nuošimčiai balsuotojų pritaria jo kandidatūrai prezidento postui, tai vėliausias apklausinėjimas rodo, jog pritariančiųjų jo kandidatūrai nušimtis jau pašoko iki 17!

Tiesa, niekas nemano, kad Wallace gali būti išrinktas prezidentu, tačiau jis gali užkirsti kelią tiek Nixonui, tiek Humphrey, jei pastarieji būtų nominuoti. O kai nei vienas kandidatų nesurinktų 270 elektorių balsų (tai mažiausias skaičius, kuris reikalingas prezidentui išrinkti), tai tuo atveju Atstovų Rūmams tektų prezidentą rinkti (taip, pavyzdžiui, atsitiko 1824 m.).

Apie tokią galimybę vis labiau ir labiau pradeda kalbėti. Esą, tik sukrėtimas partijų konvencijų ir atsiradimas naujo Willkie galėtų rinkimus išjudinti taip, kad jie neatsidurtų akligatvyje, atseit, nepasibaigtų prezidento neišrinkimu lapkričio 5 d.

KAM PASITARNAUJAMA?

Liepos mėnesio pradžioje "Drauge" ir "Naujiene" buvo pranešimas apie Čikagos Anglijos Lietuvių Klubą surinktas ministerio B. Balučio paminklui statyti aukas. Pranešime buvo suminėti didesnes sumas aukavę asmenys ir buvo duotas adresas (klubo pirmininko Pr. Rumšos) kuriu norintieji dar gali paaukoti paminklo statymui. Po šio pranešimo dar buvo gauta 15 dol. aukų. Vienas asmuo atsinešė penkinę net iš Baltimorės.

Labai liūdna, kad liepos 18 d. "Drauge" išspausdintas apmokėtas "Čikagos Anglijos Lietuvių Klubu Valdybos" pareiškimas, kuriuo bandoma šį gražų B. Balučio pagerbimo darbą sutrukdyti, vėl iškeliant aukštę seniai pamirštus dviejų Anglijos lietuvių klubų nutarimus. Pareiškime dar kartą bandoma nuskinti, kad senasis klubas, jau septyneri metai Čikagoje veikias, neegzistuoja, kad jo valdyba "iš jai pasisavintų pareigų buvo atstatyta", kad klubas išrinkto kito valdybą ir t. t.

Šis negražus, netaktiškas bandymas sutrukdyti senojo klubo pradėtą rinkti B. Balučio paminklui pastatą, nemanoma padėtį ne tik jos vykdytojams, senajam Anglijos Lietuvių Klubui, bet gali sukelti abejonių ir norintiems tam gražiam tikslui paaukoti. Šitoks savo asmeninių ambicijų iškelimas virš visuomeninės reikšmės uždavinį, ką parodė minėto pareiškimo autoriai, vertas visuomenės pasipiktinimo, vertas griežiausio pasmerkimo.

Čikagos visuomenė jau gerai žino, kad Čikagoje pernai spalio mėnesį įsisteigė antras Anglijoje gyvenusių klubas. Nors senojo klubo nariai šitoki nenaudinga jėgų skaldymą pergyveno ir dėl jo nesidžiaugė, niekas nebandė trukdyti naujam klubui, niekas jo spaudoje neužkabino, jokių priekabių jame nemetė. Priešingai naujojo klubo vadeivose kiekviena proga, kur tik galėdami, mėtė purvus į senjį klubą. Ir aukščiau minėtame "pareiškime" kartojamas "atstatymas iš pasisavintų pareigų". Kaip senojo klubo steigėjas ir buvęs pirmininkas čia noriu pareikšti, kad šioje sąlyje p. Venckus ir kompanija gali "atstatyti" savo mažus vaikus nuo tam tikro indo, gali, jei turi, atleisti iš darbų savo tarnautojus, tačiau joks susirinkimas ar jo išrinkta valdyba negali išmesti kito susirinkimo išrinktų asmenų, kad ir kaip jie nepatiktų antrajai grupei.

Senasis Anglijos Lietuvių klubas per eilę metų atliko daug gerų darbų, pinigais paremė ne vieną lietuvišką reikalą. Jis tikrai nenusipelnė užgaliojimų, kuriuos jam mėto naujojo klubo vadovybė. Senasis klubas su savo negausiu, apie 50 narių skaičiumi gyveno ir gyvena, dirbo ir dirbs. Jokie užgaliojimai spaudoje, kuri, kaip matome, juos spausdina tik kaip skelbimus, nieko nepadės. Tai kam reikia to viso erzinišmo? Ar, jei jau taip įvyko, kad Anglijos lietuviai viename klube nebesutelpa, negali sau darniai veikti du klubai? Ar kam naudinga, jei vienas kitą laikraščiuose kolios ir leis tam visuo-

Svedijos grafinė Cecilia Lewenhaupt gavo vyriausybės leidimą sudegti čia matomus medinius namus. Ji skundėsi karaliui, kad namų ji negalėi išlaikyti. Toje pat vietoje ji pasistatys mūšinius namus.

menės suneštus pinigus?

Minčtame pareiškime naujasis klubas pasivadinęs "Čikagos Anglijos Lietuvių Klubu". Iki šiol visose panegirikose ir visuose skelbimuose jis save vadino tik "Anglijos Lietuvių Klubu". Iš kur dabar atsirado tas priedas "Čikagos"? Ar kad senasis klubas taip vadinasi? Negana to, kad naujasis, užsiregistruodamas Springfielde "pasiėmė" senojo vardą, negana to, kad jo veikėjai užbėgo senajam už akių ir savo balui nusamdė tą pačią sąly, tik savaitę anksčiau, negu tradicinė senojo klubo vakarienė. Naujasis klubas, pradžioje pasivadino "demokratiniu", tą savo demokratiskumą bando įrodyti visai nenormaliai, tur būt, iš Zelandijos importuota aviens.

to klubo nariai, kurių tarpe yra ir visai padorių tautiečių.

Naujojo klubo valdyba be reikalo giriasi surengusi ministeriui Balučiu "kukly minėjimą". Šitai pamintti klubas galėjo savo išdininko gimtadienį, bet ne visai tautai nusipelnijęs asmenį. Nepasieptis, kad to paninėjimo platiis ir išpūsti aprašymai spaudoje, sutrukdė iniciatoriems surengti daug platesnį ir rimtesnį minėjimą.

Ligšiolinė naujo klubo veikla pasižymėjo perdetais garsinimais spaudoje. Vienas piknikas buvo reklamuotas, kaip bendras su Alvodu. Panaškejo, kad tai netiesa. Alvdas visai nedalyvavo. Kitame piknike buvo garsinami "jauni avinai ir kalnų oželiai". Kaip patirta, jokių kalnų oželių ten nebuvo, vėl buvo klaidinama visuomenė. Piknike matėsi tik "pagyvenę avinai" ir buvo kepama normali, tur būt, iš Zelandijos importuota aviens.

Popierius yra kantrus ir jame galima daug nesemonių surašyti. Didžiausia spaudos rykštė yra menko subrendimo žmonės, kurie taško rašalų reikia ar nereikia. Savo dvasios nuskurimą sunku pridengti ir gražiausiai veiklos aprašymais. Vien tai, kad kieno buvo kada išmoka rašyti dar neduoda teisės spaudytis spaudos puslapiuose. Šitai turėtų atsiminti, vadinamojo demokratinio, naujojo, Čikagos Anglijos klubo valdyba. Taip veikdama ji ne tik nesurinks pinigų jokiai monografijai (teko girdėti, kad vienintelis klubo

tikslas yra prisirinkti pinigų a. a. Algirdo Kaulėno monografijai išleisti), bet gali išvaikyti ir didesnę dalį savo rūpestingai priregistruotų narių. *St. Matulis*

Italijoje, Jūros kurorto suose pasirodė ir tokie permatomų, haramo stiliaus rūbų. Po jais modelis Lilia Sonni nešioja iš odos pagamintą bikinį.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICJULIS

Audrius Steponas Aglinskas, naujas medicinos daktaras. Lietuvių Jūrų Skautijos, KORPI Gintaras aktyvus narys, vadovas.

VAGARIETĖ RAUDONASIS AMARAS

Tikrovės romanas

61. Vydeikienė tuoj pat pripylė ir antrą kartą. Svetys nesulaikė, bet ir nelietė. Pati ji po truputi sriubėjo iš savojo, širdyje trokšdama, kad jis greičiau išeitų, arba išvaisins nors vieną bonką, kol pareis namo sūnus arba vyras, kad pačiai nereiktų laikyti, kaip ji manė, kvailios paslapties.

Golovinas nieko nebesakė, tik hipnotizavo ją akimis, kuriose žybciojo lengvi viliojančios liepsnelės žiburėliai. Jie Vydeikienę nervino, bet neatlaidžiai traukė vis ir vis pasižiūrėti.

Kai ji pastatė savąjį stiklą, kuriame dar buvo apie trečdalis neišgertos degtinės, Golovinas pasakė:

— Aš laukiu, kuomet tu išgersi visą, tada mudu išgersiva po antrą.

— Juk aš ne vyras, — nuolaidžiai atsispašė šeimūninkė. — Prašau atsivelti.

— Nu, tai nors tą iki dugno. Ir kartu su ja jis išgėrė antrą stiklą. Kada ji ir vėl norėjo pripilti, jis sulaukė jos ranką ir apvertė stikliuką ant padėklo.

— Ačiū, daugiau nė lašo.

Vydeikienė pasižiūrėjo į laikrodį, duodama suprasti, kad laikas būtų ir atsivelti. Nežinia, ar jis tai pastebėjo, ar buvo sutapimas, kad jis pasižiūrėjo į savo rankinį laikrodį ir atsistojo nuo stalo. At-

sistojo ir Vydeikienė. Priėjęs atsivelti, Golovinas ilgai spaudė juse ranką ir žiūrėjo į akis. Kai ji sąvąsias nuleido žemyn, jis pasakė:

— Juk aš galėčiau tave sumiti į glėbį ir išbučiuoti, bet kas mane sulauko nė pats nežinau.

— O aš žinau, — pasakė Vydeikienė. — Tas, kad aš turiu vyrą, o jūs žmoną.

— Tai nėra jokie varžtai, — nusijuokė raudonasis karininkas.

— Kaip ne varžtai. Juk esame prisieję vienas antram ištikimybę.

— Ištikima visada gali būti, tas nieko su tuo, ką aš paskiau, bendro neturi. Bet apie tai mes pakalbėsime kitą kartą. Dabar man jau laikas atsivelti. Kada galėsiu užėiti — nežinau, nes Lepioskinas kurį laiką niekur nebus išvažiavęs, arba kiekvienu laiku gali atsirasti namuose. Pabučiavęs ranką, Golovinas išėjo.

♦

XX

Praėjo pustrėtos savaitės, o Golovinas nesirodė. Vydeikienė jau gardžiavosi viltimi, kad jis gali būti atsauktas į senąją vietą ir ji jo nebeatims. Bet atsiminusi, kad kambario nuomotofas politrukas per tą laiką nebuvo išvažiavęs, o grįžęs iš darbo ilgai vakarodavo prie krūvos raštų, šyptelėjusi viltimis ir vėl pranykdavo, užleidama vietą nerimasties slogūniui.

Gavėnia jau artinosi prie verbių savaitės — atseit, rimties ir suskaupimo laikas. Vydeikai uoliai laukė pamaldas sekmadi-

niais priešpriet ir pavakarais tik gavėnei skirtom apeigom su procesija ir giesmėn, kurios vadinosi "Graudūs Verksmai". Regėjosi, jog taip įkvėptai ir taip jauningai dar niekuomet nebuvo giedama, kaip šiais metais. Daugelis moterų verkė. Nesulaukė nuo asarų nė Vydeikienė, ko anksčiau nebūdavo. Ir tai ne vien dėl giesmių graudžių žodžių ir gaidos, bet ir dėl kažko kito, iš pasalų tykojančio paglemžti ir prartyti, kas buvo kilnu, šventa ir gražu.

Pirmadienį, vakarop, Vydeikienė išgirdo politruką įsėinant iš namų. Tą naktį jis negrįžo. Todėl kitą dieną nuo pat ryto Vydeikienė nerimavo: ar tai lesindama vištas, ar ruošdama vyrui ir sūnui pusryčius ir, jiems išėjus, jį gyveno būkštavimu, kad kiekvieną minutę gali atsirasti Golovinas.

— Jei ilgai užsisėdės, ar spėsiu paruošti saviems pietus? Taigi — pietus! Bet ką aš, pateiksiu? Šiandien penktadieniems — juodas pasninkas gavėnioje. Nei silkų, nei žuvies rinkoje nėra. Kad bent valgomasis aliejus būtų įvalgomas. Atvežė iš Sovietų Sąjungos — džiugėsi šeimūninkės turėsiandios saulėgražų alyvos, Senosios pasakojė, kad caro laikais iš Rusijos atvežtas buvo skanus, viskam tinkamas virtoti. O dabar! Tirštas, kartus, žuvies taukų skonio, kaip kad duodavo silpniesiems vaikams nuo rachito ligos. Meš vaikais iš tolo jo bijodavome ir be asarų nerūnydavome.

Mitybos klausimas paskandino Vydeikienę mintyse apie netolimą ateitį — kas bus,

jei pavasarį nebegalės pasisodinti bulvių miesto rėžuose? Girdėtis, jų savininkai patys ketina visą turimą žemę panaudoti sau. Mat, trūkstant maisto pinigais nebeteri vertės, ką gaudavo išnuomodami rėžį. Vydeikienė bulvių turėjo iki naujam derliui. Buvo apsiripinę ir miltų atsarga, jeigu kepyklose pritrūktų duonos. Iš ūkininkų sviesto, sūrio, lašinių begalėjo gauti tik už geresnius drabužius ar avalynę, nes krautuvėse tų daiktų pristigo, o vietos gaminiai buvo išvežami į Sovietų Sąjungą.

— Gerai, kad vištos suskato dėti. Joms lesalų dar užteksiu. Ir širyt, nežiūrnt juodo pasninko; išviriau abiems vyrą po du kiaušinius — ką gi darysiu! — teisino save Vydeikienė. — Negi vyrai gali išverti vien sausos duonos riečę suvalgę ir plikos arbatos atsigrę. O pietams išvirsiu bulvių, prie jų paduosiu raugintų burokėlių; aliejuje iššutinsiu daug svogūnų, gal permuš jo kvapą — vis dėlto riebalas. Atsigers ir vėl arbatos".

Lietuvos provincijoje šeimūninkės turėdavo prisidžiūviusios įvairių arbatžolių: liepos žiedų, ramunėlių, žemuočių ir bruknių lapų, šaltmėčių ir mėlynių bei aviečių uogų. Jos visos turėjo savo paskirtį, kada prireiktų, pagal savijautą ir orą. Prisiminusi dar turinti sudžiūvintų ir pagruzdintų obuolių žievių, iš kurių išeidavo auksinės spalvos ir kvapi arbata. Vydeikienė nutarė šiai dienai jų susiejškoti. Bet staiga krūptelėjo ir beedama sustojo aslos viduryje, kai kažkas pasibeldė į duris. Kiek palukėjusi, ji iš lėto pasakė:

"Jeikite". Taip tai buvo Golovinas.

— Kazin, ar laukei? — abejojo jis sveikindamasis.

— Taip senai bebuvęs — galvojau, ar nebūsite grįžęs į savo nuolatinę vietą.

— Neatsisveikines neišvažiavusiu.

Pavasaris jau visu savo veidu buvo atsigręžęs į Lietuvos žemę. Drungnas oras ir saulė atpalaidavo gamtą ir žmones nuo žiemos varžtų, todėl ir Golovinas atėjo be milinės. Dar nepakviestas, jis pasuko savo žingsnius į valgomąjį, o dabar kartu ir į svečių kambarį. Už jo įėjo ir Vydeikienė. Kada ji rankos mostu pakvietė jį atsistėti minkštasiulyje, o pati rengėsi atsistėti kėdėje, Golovinas prišokęs praukė ją už liemens ir pasodino šalia savęs. Viena ranka laikydamas, antra ranka jis prilenkė jos galvą prie savo peties.

— Per daršiai elgiatės, ponas Golovinai, — ištarė ji pikta. — Prašau paleisti. Abiem rankom ji atstūmė jo delną nuo savo skruosto.

— O man taip malonu buvo turėti tavo galvutę priglaustą prie savęs, — apgailestavo svečias.

— Bet ar man malonu, turėtumėt pagyvoti. Aš tikiu, kad ir šitą ranką jūs atimsite, — handė ji išsiveržti, stumdama jo ranką nuo savo liemens. Bet jis laikė tvirtai.

(Bus daugiau)

**Skaičiuokite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"**

ANTANAS RŪKAS

(1907.IX.10-1967.VII.21)

Jau metai suėjo kai neteko me poeto Antano Rūko. Tiesą pasakius, netekome jo dar anksčiau, nes ligos grūbiausias jis pamažėle traukė iš gyvybų tarpo, nebesuvaldė stingstančios plunksnos, vis rečiau tesidalino su draugais ir bičiuliais, savo lakaus proto pastabomis, nebeįgavo jų savo jūmoru... palaipsniui slinko į amžiną tylą.

Sunku trumpai apžvelgti jo idomų ir jausmais turtingą gyvenimą. Vargas jį pagimdė, per vargą jis siekė mokslą. Gabus jaunuolis anksti pajuto socialinį neteisumą. Paradoxaliai — dirbdamas ūkio darbus pas giliai demokratiškai nusiteikusius Bubių dvoro Zubovus, jis negavo progos arčiau pažinti ir suprasti tos kilnios šeimos, kur vaikai buvo auklėjami su pirmąjį minintimi — padėk vargšui, nebūk baltarankis, būk teisingas ir kuklus. Net kai grafaitės naminės medžiagos drabužiais eidavo į laukus kartu su darbininkais bulvių kasti — Rūkas nesuvokė, ką tos šeimos nariai galėjo duoti jo auklėjimui. Jis šalinosi nuo jos, nes socialinės ir ekonominės nelygybės jausmas buvo stipresnis, jis nepastebėjo jam ištiesios pagalbos rankos, pats atkakliai per skurdą mušdamasis į mokslus.

Vis tiek jau 1927 metais Rūkas baigia šiaulių mokytojų seminariją ir, sutalpyęs kiek iš liesios pradžios mokyklų mokytojo algos, 1933 m. patenka į Kauną, stoja į Vytauto Didžiojo universitetą, į humanitarinį fakultetą. Čia jis iškart ima reikštis kaip rašytojas, kupinas iniciatyvos redaktoriaus, ištikimas "Varpo" srovės darbuotojas, aktyvus garsaus Teatro seminario dalyvis, profesorių Dubo, Krėvės ir Sruogos gerbėjas. Ar daug kas tada žinojo, kad tas judrus, linksmas, dažnai sarkastiškas jaunuolis ir tada nedavė, skrupulingai elegantiškom manerom dengė kiauras alkūnes? Bet jis jau buvo ant savo žirgo: greit kilo jo garsas kaip poeto, aktorius, režisieriaus. Dažnai jis kartodavo profesorius Dubo žodžius, kad didžiausia rašytojo nuodėmė yra blogas skonis ir uoliai populiarizavo Balio Sruogos idėjas, kad menas turi tarnauti žmogui, kad veikalo vertė glūdi ne tematikoje, bet jo talento dvasioje. Sparčiai vystėsi jo, kaip esteto, pažūros, laisvės žodis, kūrybingumas, o pagaliau pagerėjusi materialinė būklė suteikė ir daugiau pasitūkėjimo saviimi.

Nenuostabu, kad iš vargo iškopęs Rūkas buvo patrauktas skambiais bolševikų šūkiais. Pirmosios okupacijos metais jis turėjo progos reikštis kaip pirmiejiis artistas, dirbti kultūros dirvoj. Bet greit

jis suprato skirtumą tarp komunizmo teorijos ir praktikos, perkando tą infarnališką, žmogų pavergiančią sistemą. 1944 metais jis su širdgėla apleidžia Tėvynę, tikėdamasis Vakaruose išsaugoti bent žmoniškąją laisvę ir garbę.

Bet tremtyje laukė mus badas, šaltis ir panieka. Nepaisant žiaurių sąlygų, Rūkas nepalūžta, menuleidžia rankų. Jis bando kurti, jis išlieka ištikimas savo idealams. Atrodė čia pasiekė jį vienas kitas laimės spindulėlis. Rūkas sukurią šeimą, jis jau nebevienišas. Nepamirštamas vaizdas: atsilankiusi Tuebingene, pirmą kartą pamačiau Elena su pirmagimiu sūneliu Dobilu ant rankų. Šviesiaplaukė, su švelnia šypsena, ji liko mano atminty kaip simbolis lietuviško gajumo, gyvenimo tęstinumo griuvėsiuose...

Su giliu dėkingumu abi su dukra prisimename Antano Rūko aktyvią užuojautą mus ištikusioje nelaimėje, kai atėjo žinia apie Balio Sruogos mirtį. Jis tuo atvyksta į Bonną su nuosirdžiais užuojautos žodžiais, čia pat vietoje ekspromtu organizuoja pirmąjį minėjamą, dailiu Sruogos raštų ištraukų skaitymu pravirkdo auditoriją — Bonn studentus ir svečius. Ir beveik kasmet jis aktyviai dalyvauja minėjamu organizavime, savo gausiais straipsniais gaivindamas tragiško likimo poeto atminimą.

Rūkų šeima atsidiūrė Amerikoje. Čia sunkus fizinis darbas visai prislėgia silpnus Antano pečius. Sukandęs dantis Rūkas velka netikėtą jungą. Jau du sūneliai reikia auginti, duoti jiems mokslą. Dažnai man kildavo mintis: už ką, už ką likimas yra toks žiaurus, kodėl jis taip trempia jo talentą, alina jo jėgas? Rūkas tylijo, skundų iš jo suspaustų lūpų neteko girdėti. Jis rašė, kūrė. Jau paskutiniiais gyvenimo metais sukrauna visą savo entuziazmą į "Sėjos" redagavimą, žymiai pakeldamas to žurnalo lygį. Bet jau jo jėgos išseko. Ligos uždėtos fizinės kančios buvo nebeapakeliamos. Nuo jų išvaduoti galėjo tik mirtis.

Nepaprastai graudus buvo atsisveikinimas su velioniu kapų slenkstyje. Pažvelgus į verkiančią našlę, į sūnus paauglius, aiškiai suvokiau: ne, dar Antanas Rūkas nėra visai miręs, kaip nėra mirę pilna mirimi vis tie, kurie, mus amžinai apleidami, palieka šeimą, artimuosius. Jie dar yra gyvuose tol, kol jie po šią žemę vaikščioja. O ypač fiziniai mirusiųjų gyvenimas yra ilgiau prafesiamas ty, kurie turi savo kūrybos, savo raštų palikimą, kaip ir Antanas Rūkas.

Vanda Sruogienė

TREMTINIŲ DAINIUS

Antano Rūko mirimo metinėms sukaktuvėms

*Aš mirsiu greitai. Skurdų palikimą
Palikau tau, o tėviske mana,
Vaikystę gražę man būtis slėgimas,
Jaunas dienas — kankinama kova.*

*Dainuot man buvo skirtas pašaukimas
Tave, lauta, kentėjimais garsi.
Ir šviest nors vieną spindulį švietimo
Kelin, kur Dievo vedama eini...*

*Mana daina be pėdsako nuskriejo,
Jos neišgirdo vargstanti tauta,
Viena tik meilė jį ištrykšt suspėjo. —
Manoji meilė, tau šaltė gimta!*

(Balys Sruoga; Nežinomam draugui)

Gimė, Mylėjo - Kentėjo, Mirė

Šio mėnesio, liepos 21 dieną, suėjo lygiai metai, kai liovėsi plakusi viena širdis — Antano Rūko širdis, galėjusi ir norėjusi dar ilgai, naudingai ir kūrybingai plakti.

*O aš taip nenoriu dar gulti į grabą, —
žinau, kad pavasaris bus.
Naktis violetus jau saujomis drebia
ir temdo skaidriuosius dažus —*

lyg atspėdamas artėjantį rudenį rašė Antanas Rūkas dar 1951 metais išleistame savo eilėraščių rinkinyje "Bokštai, Meilė ir Buitis".

Kas galima pasakyti apie velionio gyvenimą? Galima tris tomsu prirašyti ir galima trimis žodžiais išsakyti: Gimė, Mylėjo - Kentėjo, Mirė... Skirtumas tik tas, kad daugelis tuos tris etapus pergyvena ir nueina į šešėlių šalį be pėdsako.

*Išsiskiria žmonės ir lieka nepasakyti žodžiai
kažkur, ar kambariuos,
ar gatvėse — lyg nuojautos dvelkimas.
Klausytumėis, gal būl, su virpančia širdim jų godžia
kaip nuostabiai brangios
širdies švelnaus ir mylimo plakimo,
o jie — nepasakyti liko.*

(A. Rūko; Nepasakyti žodžiai).

Antanas Rūkas tačiau paliko pėdsakus — paliko paminklą, kurio nei laiko tėkmė, nei būtis audros nebesunaikins. Jo Žemė šaukia, Petras Kūrmelis, Bubulis ir Dundulis, Algis Dalgis, Posmai, Bokštai — meilė ir buitis, Sužalotieji ir jo paskutinis testamentas — Mano Tautos Istorija, ypač paskutiniai trys, yra, kas Antaną Rūką amžinai suriša su jo gyventąja heroine tautos epocha, kurioje jis sau pelnė nemarų ir nevystantį Tremties Dainiaus vainiką.

*"Aš šią istoriją rašiau toli nuo Lietuvos,
ir pasiūlęs sunkiai, slėgiamai..."*

Jis prisipažįsta "Mano Tautos Istorijoje", ir tą sunkų, slepiantį Lietuvos ilgesį išreiškia gal dar jautriau negu Adomas Mickevičius savo Krymo Sonetuose. Visa "Bokštai, meilė ir buitis" ištisai skirta toli likusiai, išsilgtai, vargstančiai, bet juo karščiau mylimai Lietuvai ir Vilniui:

*Pasilgimas gula debesiu judu,
užgniauzdamas gyvent ir džiauglis galią...*

*Ir kartais, vienuoju kada einu galve,
mūlysusia per visą šimtą mylių,
susikaupiu, bet negaliu surast savęs,
o tik pasilgimo žaidžą galią...*

*Idėjai gėlė kažkada, kai buvome laimingi gal...
Dabar man šermėnė giesmė gieda,
nes juk be Vilniaus, be tavęs, aš
suvytęs, nelaimingas žiedas.*

Svetima šalėlė nemaloni — ne...

Eilėraščiuose "Šauksmas", "Laiškas draugui", "Laiškas berželiui", "Upė (jo numylėtoji per Vilnių tekančioji Vilnelė) ir gyvenimas, ir eilėje kitų nepalyginamų nostalgijos išreiškimų poetas su jaudinančiu lyryzmu išreiškia nostalgiją, deginantį tėvynės ilgesį, kiekvieno pabėgėlio-tremtinio, kurs panašiai pasakyti norėtų, jei taip išsireikšti mokėtų:

*Ar aš tikėjau, ar aš maniau,
kad blokš mane į tolą,
o mano mieste mylimas,
o mano broli!*

*Ne mėlynas Dunojus, netikėk.
Toli jau lig Vilijos!
Ir nors graži, kaip karalaitė, Viena,
— nemyliu jos.
Ar pamatysiu dar kada Katedros aikšlę?
Sventos Onos bažnyčią?
Mergaitę kaž kada mylėtą?...*

Laiške draugui A. Rūkas rašė:

*Mielas mano drauge, aš jaučiu, kaip baisūs
tau šančien slenkta vakarai juodi...*

*Mielas, mielas — drauge, parašyk, kaip plaukia
vandenėliai sraunūs raudančia Nerim,
kaip draugai gyvena, tavo auksaplaukė
ir... juoda mergaitė mėlynom akim.
Ak, ir kvailas laiškas! Jo juk neišsiųsiu:
neįduosiu poukščiai, bebėseliui — ne.
Mielas mano drauge, juk kažin ar būsims
mes katedros aikštėj kada nors drauge...*

Poetas, išsakęs kiekvieno DP širdį

Sunku pranašauti, bet spėju, jei visi Antano Rūko "Bokštus, meilę ir buitį" turėtų, netrukus pasidarytų kiekvienų namų antstalinė giesmių knyga, kurią pradėjus cituoti, sunku bėra sustoti: Pavyzdžiui jo

ZVAIGZDELĖ

*Kiek dangų žvaigždėlių!
Koks skautumas šnyli!
Tik mano žvaigždėlės
Niekur nemygti...*

*Neiškok, berneli,
ant Dunojaus kranto,
ir tavęs žvaigždėlė
Vilnių nesuranda.*

*Juk tavo žvaigždėlė,
blykštanti, geltona,
verkia apkabinius
bokštą švento Jono...*

PASILIKUSIEMS

*Nuslyrėt jus mane,
nuslyrėt vieną vaikščiot nepažįstamom gatvėm.
O gera buvo prie Vilnelės kalnuos
rankas išskėst — sutikt pavasarį visiem.*

Tvirtai įsitikings, kad klajonės svetimame mieste tik sykį bausis, poetas viltingai sušunka:

*Dar mes drauge gyvenimo dienas išskleisim.
Ir juoksis vakare
saulėgdžio žaisme bangos Vilnelės,
o mes kaip kitados, drauge,
rankas į dangų kelsim!*

Ne buvo lemta grįžti į Pazadėtąją Žemę

Nors Antanas Rūkas visoje savo kūryboje išsiskiria raudonu siūlu vingiuojančia fatalistine gaida, bet, atrodo, kad čia būta ir intuityvinio nujautimo, nes juo toliau, juo mistiškesnės darosi jo svajonės ir matosi pastanga susitaktyti su Likimo lėkimu. Štai:

NEZINOMA BUITIS

*Jaučiu — svajingais vakarais miglotais
aplinkui klaidžioja nežinoma baitis.
Nuklysta metusumas lūliuotais plotais
ir grįžta juoktis į akis...*

*Nubėga per niūnuojančius upelio vandenis
ir krykštaujia, ir juokiasi ten.
O aš skubu, nežinorvo nerimasčio sulamdytas,
nebežinodamas, kame tie laikai namai...*

FINALE

*Dėl to nerimtas gulsni į grabą,
po karklo krumo toks išlitiesiu,
mano žvaigždėlei krintant ir degant
karklo dadelės giesnę girdėsiu.*

*Giesmė skambėjo per žemę mielą,
žiedas ir lapas drauge skambėjo,
o ją nešiojo, aukštai iškėlęs,
neripestingas vėjas...*

*JEI NETURETUME AKLAI TAMSIOS NAKTIES,
NEBŪTŲ SPINDINČIOS DIENOS SKAISTUMO.
MIRTIS PRIZADINA GYVENIMĄ.*

Gražiausiu epitafu baigia Antanas Rūkas "Mano Tautos Istoriją" ir savo prasmingą gyvenimą.

TURTINGO VYRO ŽMONA

— Mielasis, kaip tau patinka mano auksiniai plaukai?
— Natūraliai.
— Ar netiesa, kad mano dantys yra kaip perlai?
— Ale tikrai.
— Ar įsitikinai, kad mano akys yra kaip iš aksomo ir žiba kaip žvaigždės?
— Be jokio abejojimo.
— Kad mano figūra yra jaunatviška kaip nendrė?
— Niekuomet kitaip nemaniau.
— Ak mano brangiausias, kaip gražiai tu moki kalbėti i moteris!

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Balfo žinios

Žmonės, kurie rūpinasi vargstančiais tautiečiais

Balfo direktorių suvažiavimas įvyko liepos 6 dieną Chicagoje. Posėdis įvyko Jaunimo centre. Įsiregistravo 23 direktoriai arba jų įgaliojiniai. Be to, atvyko ir naujasis Balfo reikalų vedėjas kun. Pr. Geisčiūnas. Pirminkavo Dalia Bobelienė, sekretoriavo Alb. Dzirvonas.

Pranešimus padarė: Balfo Chicago apskr. valdybos pirm. A. Gintneris. Pasirodo, kad rudens vajai duoda iki -20,000, o įskaitant Vasario 16 gimnaziją ir kitas įstaigas, kasmet sudedama virš \$30,000 šalpos reikalui. Kalbėjo Pažėra apie Los Angeles veiklą, Spudienė — apie New Yorko, Klimas — bendrą atskaitomybę, Bostono atstovas ir kiti.

Buvo svarstyti trys pagrindiniai klausimai: šalpos išplėtimo, direktorių paskirstymo ir jubiliejinio seimo surengimo reikalai.

Nutarta:

1. Šalpa plėsti ir toliau, kur tik gyvena lietuviai. Vadinasi, reikia visiems įsijungti į šalpos darbus ir savo auką atiduoti vargstančiam, kur jis bebūtų; Sibire, Lietuvoje, Lenkijoje ar kitur. Todėl prašyta, kad tokia Venezuela, Kanada galėtų stipriau pajudėti ir savo šalpos darbą išplėsti. Amerika tą darbą jau dirba 25 metai. Tuo reikalu kalbėjo Kanados LB pirm. Rinkūnas.

2. Balsavimų korespondenciniu būdu nevertoti. Dažniau sušaukti direktorių pasitarimus. Esamus direktorius, skirtus ir rinktus, paskirstyti po visą Ameriką atskiromis vietovėmis. Po ilgesnio planavimo surastas teisingas paskirstymas, prisilaukiant LB apygardų ribų ir jų atstovų skaičiaus.

3. Balfas gimė Chicagoje prieš 25 metus. Jo jubiliejiniai metai sukanka kitų metų pavasarį — kovo mėnesyje viduryje. Buvo siūlyama Balfo pagerbimo vietos: Clevelandas, Detroitas ir Chicago. Balsuojant Chicago gavo 17 balsų, du direktoriai susilaukė, vienas balsavo prieš. Tokiu būdu kitas Balfo seimas, kuris vadinas jubiliejinis, įvyks Chicagoje.

Kiti organizaciniai svarstymai buvo mažiau reikšmingi, todėl čia ir nerašomi.

A. Gintneris

BŪSIMAS GENIUS

Prieškalėdinėj savaitėj krautuvėse perkėjų spūstis. Vienoje departamentinėj krautuvėj stovį mažas vaikutis ir garsiai verkia: "Mama! Kur mano mama? Noriu pas mamą..." Praeliviai vaikūčiai rodo didelę užuojautą, vieni apdovanodami saldumais, kiti pinigėliais, vartokais ir si-dabriniais. Priema pardavėja ir sako: "Nebeverk, aš žinau, kur tavo mama!"

Vaikelis pažiūrėjo piktomis akimis ir iškošė: "Ir aš žinau — o tu užsičiaupk!"

KALTYK IŠTIS IR PARAGINAM

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Mes mokame **5 1/4%** METAMS ANT VISŲ TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldukas Chairman of the Board

M & J TIRE SERVICE CO.
5235 SOUTH HALSTED STREET
Authorized Goodyear Dealer. New and Used Tires & Tubes. Recapping & Vulcanizing. 24 hour Road Service. Towing and Welding. Complete mechanical repairs on all makes and models of cars.
DAY 538-0338 NIGHT 268-6788

Baltic Hotel
7043 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH, 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJŪRIO
Sophie ir Bernice Welicka
UNION 6-9206

KAIP BUVO NUSAVINTA EASTONO LIETUVIŲ ŠV. MYKOLO BAŽNYČIA

Amerikos lietuviai suvaromi į katalikiškus kolchozus

Pranciškonų "Darbininkas" liepos 10 d. nr. straipsnyje "Ar atgana savo teises?" sumini, kaip buvo nusavinta dar 1965 metais atšventusi 50 metų savo gyvavimo sukaktį Easton, Pa., lietuvių šv. Mykolo parapijos bažnyčia.

Straipsnyje, lyg kokiam ne-krologe, trumpai aiškiai papasakota, kaip šių metų kovo mėnesį iki tol buvęs šv. Mykolo parapijos klebonas kun. A. Babonas buvo iškeltas į Mainersville, kur klebonu yra kun. Klevinskas, o šv. Mykolo bažnyčia vieton kun. Babono atkeltas kun. Shamonsky, nemokantis lietuviškai.

Šv. Mykolo parapijonys 263 parašais išsiuntė peticiją vyskupui McShee. Peticiją pasirašė dar šeši parapijos organizacijų pirmininkai. "Po kreipimosi parapijos komitetas paskelbė toki pranešimą", baigia "Darbininkas" savo informaciją, be komentarijų pateikdamas parapijos komiteto pranešimą.

Parapijos komitetas, susidedas iš John Kulikauskas, Michael Songaila, Violat Price, Bronius Vaškalis ir Jacob W. Zansaitis praneša, kad "Vyskupui negalint komiteto priimti, jį

priėmė monsijnoras D. E. Thompson. Pasikalbėjimą užtrukusį virš valandos, komitetas paskelbė susumuotą keturiuose punktuose, kuriuos ryškiai atsispindi lietuvių katalikų tragiška ir griežčiausio pasipriešinimo reikalaujanti būseną:

Pranešimas

Punktas 1: Mons. Thompson pabrėžė, kad vysk. Mc Shea su-pranta mūsų padėtį ir jis daras viską, kas tik galima esančiose sąlygose. Buvo užtikrinta, kad šv. Mykolo bažnyčia nebus likviduota ar perduota, bet ji visavien toliau bus administruojama šv. Bernardo parapijos klebono. Klebonijos namas, kuris yra atiduotas šv. Juozapo parapijos vienuolėms ir Notre Dame gimnazijos mokytojams, nebus gražintas šv. Mykolo bažnyčiai. Jei-gu kada ir būtų paskirtas mūsų bažnyčiai klebonas, turėtume jį apgyvendinti kitur. Tačiau Mons. Thompson aiškino, kad trūksta kunigų ir negali skirti klebono šv. Mykolo parapijai.

PUNKTAS 2: Monsijnoras Thompson sutikęs, kad lietuvių kalbos nemokantis naujai atkel-tas kunigas Shamonski negalės

klaudyti išpažinčių lietuviškai, tačiau monsijnoras pažadėjęs pranešt šv. Bernardo parap. klebonui Connally, kad šis pakviestų kunigą, mokantį lietuvių kal-bą, bent vieną kartą per mėnesį išklaudyti išpažinčių. Be to, Mons. Thompson pasiūlė, kad mes išmokytume kun. Shamonsky lietuviškai. Žinant, kaip sunku išmokyti svetimą kalbą, toks pasiūlymas yra daugiau negu juokingas, teisingai pastebi komitetas savo pranešime.

Punktas 3. Kun. Babonas, esą, neatnaujines prašymo, kad jam vyskupas leistų dirbti šioje vyskupijoje ir todėl buvęs iškeltas... Tačiau kun. Babonas nukeltas dirbti tik į kitą parapiją toje pačioje vyskupijoje. Dabar trūksta lietuviškai kalbančių kunigų ir todėl negalėje paskirti lietuviškai mokačio kunigo. Tačiau kun. Babonas nukeltas į tokią parapiją, kur jos klebonas yra lietuvis ir moka lietuvių kal-bą.

Punktas 4. Susumuojant šį pranešimą, aišku, kad beveik nėra vilčių atgauti šv. Mykolo bažnyčiai parapijos teises ir gauti kleboną. Nepažadėta taip pat, kad bus paskirtas lietuviškai mokąs kunigas, nepažadėta taip pat, kad gražins atimtą mūsų klebonijos namą. Prieš kelis me-tus šv. Mykolo parapiją neteko klebono ir parapijos teisių, o dabar lietuviškai mokačio ku-nigo".

Kaip iš aukščiau cituoto ma-tyti, lietuvių šv. Mykolo parapija Pittstone, Pa., kurios petici-ją vyskupui pasirašė dar 263 parapijos nariai ir 6 organizaci-jų pirmininkai, tebėra stipri, veikli ir nariais gausi, ir tačiau aišrio vyskupo buvo be jokios priežasties, reikalo ir pateisini-mo išbudeliota, jai lietuvis ku-nigas atimtas, jos nuosavas kle-bonijos namas nusavintas ir ki-tiems tikslams perduotas, o pa-tys parapijonys pavesti sveti-mos parapijos svetimo nelietu-viško klebono valiai ir galiai, ki-tais žodžiais — sukolehozinti.

Visai kaip komunistų okupuot-joj Lietuvoj: nuosavybė nusa-vinama, o patys suvaromi į sve-timųjų tvarkomą kolektyvą, su tuo skirtumu, kad čia gali vys-kupams petičijas rašyti, ir už parašymą į Sibirą nevaro!

J. Pr.

KANADOS ŽINIOS

Hamiltono Lietuvių Namų Bendrovė išrinko naują valdy-bą.

Birželio 22 d. dalyvaujant re-koordiniam skaičiui — 823 akci-jų išrinkta nauja LN b-vės val-dyba. Į b-vės pirmininkus kan-didatavo senas b-vės pirminin-kas Palmeris Jurgis ir V. La-perskas. Išrinktas J. Palmeris, už kurį balsavo 497 akcijos; už V. Laperską balsavo 314 akcijų. Į LN valdybą buvo išstatyta 19 kandidatų. Balsuota už 10. Iš-rinkti ir balsų gavo: P. Prance-kevičius 520, J. Šarapnickas 500, A. Kamaitis 489, St. Bakšys 453, P. Vizbaras 407, A. Diršė 391, P. Sakalas 389, A. Šilins-kis 380, P. Savickas 375 ir J. Steiblys 373.

Kandidatais liko ir balsų ga-vo: V. Bagdonas 369, A. Patam-sis 361, J. Kazamėkas 333, P. Kanopa 348, V. Laperskas 303, J. Butkevičius 301, Šulys 286, V. Stabingis 273 ir J. Kareckas 241.

Į kontrolės komisiją išrinkti: O. Stasiulis 654 balsais, St. Auš-rotienė 584 b., J. Rakauskas 476 balsais.

Kandidatais liko: D. Siurna 275 b. ir O. Kanevienė 206.

Valdyba šių metų birželio 28 d. pirmame posėdyje pareigomis pasiskirstė: J. Palmeris pirm., A. Kamaitis vicepirm., St. Bakšys — reikalų vedėjas, P. Prance-kevičius — sekretorius, P. Sa-vickas — išdėininkas, J. Šarap-nickas — metraščio vedėjas ir bendrovės korespondentas.

Šėrų pardavimu rūpinasi P. Prancekevičius.

HLN bendrovė už turimą au-to aikštę nuo rugpjūčio mėn. 1

Juozo Daumanto šautiai Frazier kalnuose laike sportinio šaudymo pratimų.

Foto O. Žadvydo

dienos pakelia iki 7 dol. mėnesi-nių mokesčių, už mašiną buvo įmama 6 dol. Birželio mėn. auto aikštė davė pajamų \$822.50.

J. Šarapnickas,
HLN korespondentas

ROCKFORD, ILL.

Balfo 85 sk. pikulkas

Sekmadienį graži šilta diena ir drėgna. Į Lietuvių Klubo par-

ka suvažiavo nemažas skaičius mūsų mielių tautiečių — Balfo rėmėjų. Oras švarus, lengva kvėpuoti, nepalyginasi su mies-to oru, tikra poilsio vieta.

Augustinas Kapačinskis plokė-telių muzika groja, lietuviškas dainas ir šokių be pertraukos, visus linksmina. Mūsų įgudu-sios šeimininkės dirba sušilusios. Petras Šernas ir Aug. Po-cius aptarnauja ištroškusius

gėrimais. Balfo geri rėmėjai p. Leonauskai iš Chicagos tankiai atvyksta į Rockfordą, neaplei-džia mūsų piknikų. Miela vieš-nia iš Lietuvos, baltaplaukė gra-ži ponė — jos vardo neminėsin — pirmą kartą Amerikos lietu-vių piknike. Firm. A. Pocius pranešė publikai, kad šokiškai iš Chicagos neatvažiuos kaip buvo žadėję, kas nors pas juos ne-paprasto įvyko.

Balfo piknikai būdavo skait-lingesni. Nujaučiau, kad mūsų naujieji tautiečiai jau nepaiso Balfo, pamiršo, kad šalpos or-ganizacija buvo įsteigta dėl visų nelaimingų kare nukentėjusių. Galėčiau vardais iššaukti apie 20 Rockforde turi automobilius, traukia į ežerus. Jie buvo lau-kiami Balfo piknike. Tiekto. Firm. Augustas Pocius pranešė, kad liks ir pelno, tik negalime džiaugtis ir nelindėti, kad yra kas dirba, tai pavyks kitą kartą.

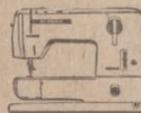
Žvalgas

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

NUDIST HEALTH CLUB
Invites New Members
WRITE:
PONDEROSA
COUNTRY CLUB
Roselawn, Indiana

SIUVIMO MAŠINOS

- BERNINA
- NECCHI
- ELNA
- VIKING
- PFAFF
- SINGER

Sveicariškos, vokiškos, italiskos, japoniškos ir kitų firmų.

Taisome, parduodame ir nuomoja-me prienamomis kainomis ir sąly-gomis. Darbas greitas ir sąžini-gas. Turime dalis, pritaikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chi-cagoje ir priemiesčiuose.

B and B DISTRIBUTING CO.

A to Z Sewing machines
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Ave.)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702
Ved. Arvydas M. DIKINIS

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI

Why is it so comforting saving with people "who care?"

...with people who have continuously paid the highest dividends with complete safety for nearly 60 years?

Look back over the nearly 60-year history of Standard Federal and you will find a tradition of integrity in handling its customer's savings that has built an association of great financial strength.

One evidence of this is reserves more than twice those legally required.

Another is that Standard Federal has never missed paying a dividend or failed to honor withdrawals promptly.

Chartered and supervised by an agency of the United States Government, Standard Federal is one of the largest associations in the area with assets over \$128,000,000.00. It has grown this large because it is managed by people "who care" about the welfare of its customers.

That is why you will find it so comforting saving at Standard Federal.

Earnings currently paid are at the highest legal rates permitted—4 3/4% per annum on Passbook Accounts, payable and com-pounded quarterly—5 1/4% per annum on six-month Certificate Accounts in amounts of \$10,000 or larger in multiples of \$1,000. And accounts are insured for safety to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Is not such an association the place for your savings?

The people "who care" are eager to welcome you to their growing family of savers.

There is no better time than now to open your account at Standard Federal...stop by during our convenient hours (two park-ing lots) or telephone or write for save-by-mail forms.

STANDARD

FEDERAL SAVINGS

and Loan Association of Chicago

Archer at Sacramento • Chicago 60632 • VI 7-1140

HOURS: Mon., Thurs. 9 a.m.-8 p.m. • Tues., Fri. 9 a.m.-4 p.m.
Sat. 9 a.m.-12 noon • Wed. - no business transacted

ASSETS OVER \$130,000,000.00 • RESERVES OVER \$10,500,000.00 (more than twice legal requirements)

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresuoti, jei pasiū-site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

DĖMESIO

DOVANŲ SIUNTEJAMS Į LIETUVĄ IR KITAS U.S.S.R. DALIS

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad sparčiai padidėjus klientų skaičiui ir veiklai mums pasisekė pasiekti tokių pagerinimų:

1. Pagreitinti užsakytų dovanų pristatymą.
2. Suprastinti Vnešposylltorg'o užsakytų vykdymo procedūras.
3. Padidinti Vnešposylltorg'o krautuvų ir sandėlių skaičių visoje U.S.S.R.
4. Padidinti visokių prekių pasirinkimą — drabužių, medžiagų, avalynės ir t. t.
5. Sudaryti naują sistemą patvirtinimui, kad užsakymai įvykdyti. Paskę pavyzdžiui tūkstančių mūsų klientų, kurie patyrė, kad dovana per

PODAROGIFTS, Inc.

yra geriau negu:

- A. Siuntinio siuntimas iš čia (Jokio maito užsakymams per Podarogifts);
- B. Money order arba banko perlaida (negalioja Specialio-se Vnešposylltorg'o krautuvėse);
- C. Jokiy kitų primokėjimų (Vnešposylltorg moka mums komisiją).

PODAROGIFTS, Inc.

(VIENINTELIS DOVANŲ ATSTOVAS JAV-se)
220 Park Avenue South (kampas 18-tos g-vės)
New York, N. Y. 10003
Tel.: 212 - 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 — WA 5-3455
arba į bet kurį jų skyrių

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45 St., New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — CI 5-7905
arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: 212 — 581-6590 — 581-7729
arba į bet kurį jų skyrių

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAIBrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trec.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Telef. PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez. 3241 WEST 64th Place
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad., nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, trec.
ir seštad. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., seštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 p. p.
seštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1474, rez. RE 7-4867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Treciadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2544 WEST 43rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trec. ir seštad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Atostogose nuo birželio 28 dienos
iki liepos 28 d.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priemimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00-2:00 p. p.

Treciadieniais uždaryta.
DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Pries Sv. Kryžiaus ligonine.
VIL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr.,
ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto
Seštad. nuo 2-4. Treciadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., treciad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

**VANDALIZMAS 18-OJ
KOLONIJOJ**
Praeitį antradienį Chicagoje
buvo nepaprastai karšta (net
92 laipsniai) ir bauri diena.
18-tos kolonijos gyventojai nuo
9-tos ryto iki 12-tos nakties ne-
galėjo praėiti šaligatviais. Net
ir į darbą einantieji negalėjo
naudotis šaligatviais. Jie turėjo

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos pirmininkas įvyk sekmdie-
ni, liepos 21 d. Juozo Liepos darže,
8236 Kean Ave., prieš Lietuvos Tauti-
nes kapines. Seimininkės pagamins
skanių šiltų valgių. Veiks baras su
įvairiais gerimais. Bus gražių davo-
nų. Pradžią 12:00 val. Sokiams gros
Jurgio Joniko orkestras. Kviečia vi-
sus narius ir svečius atsilankyti ir
linkimai dieną praleisti su suvalkie-
čiais.
Komisija ir valdyba

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-
šalpos Klubu menesinis susirinkimas
įvyk sekmdienį, liepos 21 d. 1:00
val. po pietų Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Narės ir nariai ma-
lonėkite gausiai atsilankyti. Išgirsite
raportą apie pikniką ir aptarsime
klubo bėgancius reikalus.
Rožė Didžgalvis, rašt.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priemimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-9 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Treciad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai • Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-11
ORTHOPEDES TECHNICAL LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atlumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna aprausta
ZEMA KANA
R. ERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

GRADINSKAS
VIRŠ ŠIMTO
RADLIŲ • PATEFONAI
MAGNETOFONAI • TV
HI-FI STEREO APAR.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
**KURIAM GALUI
MOKETI DAUGIAU?**
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000.

**BALZEKAS MOTOR
SALES**
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

citi iki šio meto neperminamomis
jeliukėmis (skersgatviais).
Negalėjo eiti šaligatviais, nes
visi vandens rezervuarai buvo
atidarinėti. Vaikai nuo hidran-
tų nesitraukė nuo 9 ryto iki vi-
durnakčio. Tėvai, vietoj sudrau-
sli vaikus, patys į juos žiūrėjo
ir juokėsi. Jiems juokas imta,
kai vaikai miesto vandeniui taš-
ko praėčius...

Liepos 15 dienų nedirbau, tai
turėjau progos apėiti visą kolo-
niją. Štai ką savo akimis ma-
čiau: Dievo Apaizdos vanden-
nis atidarė meksikiečiai ir por-
tarikiečiai. Nei vienas žmogus
ten negalėjo šaligatviu praėiti.
Iš anksto žmonės turėjo ieškoti
skersgatvio, kad nebūtų aptaš-
kyti ir švaresnis į miesto dar-
bą galėtų nuvažiuoti.

Meksikiečiai, gimdydami po
8 ir 12 vaikių, jau tapo senosios
mūsų kolonijos šeiminingais.
Ką mes ten sukrovėm — atite-
ko jiems.

Aštuonioliktos kolonijos pa-
čiame centre, prie Des Plaines
ir Canalporto gatvių, buvo at-
sukti trys gaisrininkų kranai;
tarp 18-tos ir Canalporto — at-
sukti 2; tarp Ruble ir 18-tos
gatvių — kiti du; tarp Ruble ir
Canalport gatvių—atsuktas vie-
nas kranas. Ties 619 ir West
18the St., šaligatvis visai įgriu-
vęs. Žmonės jį duobę gali įkristi
ir kojas sulaužyti.

Visų hidrantų kranai atsuki-
nėti ir vaikai taško vandens į
visas puses; į kelevius ir į pra-
važiuojančius automobilius.
Tuo tarpu miesto vadovybė
kalba apie nepaprastai didelę
Chicago kalbą, kaip jie tą did-
miestį dar labiau padidins.
Toks vandens bereikalingas
naudojimas ir kelevių terši-
mas, aišku, nepriseda prie
miesto grožio, jo vardo geru
negarsina.

Bet gražiausia štai kas: man
bežiūrėjant į praėčius taš-
kančius vaikus, pravažiuoja po
licijos automobilis su dviem po-
licininkais. Važiavo ir pravažia-
vo, ką vaikai darė, jie visai ne-
matė.

Aš likau nustebęs: Chicago,
matyt, yra tokia turtinga, kad
į šitokį valyto ir atpumpuoto
vandens ekvojimą pareigū-
nams neverta kreipti jokio dė-
mesio. Visa tai, žinoma, daro-
ma mūsų sąskaiton. Kas vaikė-
zams duoda teisę praėčius pur-
vint, nesuprantu. Būčiau dė-
kingas, jei kas nors šiuos reika-
lus man išaiškintų.

Juozas Gaigalas,
1907 S. Canalport Ave.
CA 6-2829.

PAIESKOJIMAI
Antanaitis, Antanas, Jurgio
ir Barbaros sūnus, gim. Pavi-
daujo km., Tauragės apskr.

Bagdonas, Jonas ir Pranas,
brojai, Simono ir Johanos Bar-
tašytės sūnus, gim. Paezerių
km., Skaudvilės vl., Tauragės
apskr.

Bakšys, Jonas, kil. iš Antapu-
šinės km., Viduklės vl., Rasei-
nių aps., gim. 1910 m., į JAV
atvykęs 1950-1951 m.

Bartašius, Jonas, Simono sū-
nus, gim. Ezeiškių km., Skaud-
vilės vl., Tauragės aps.
Glebačiūsis, Juozas, Mykolo
sūnus.

Klivenka, Jonas, Jono sūnus,
g. 1914 m. JAV, gyvena Vilniu-
je, vėliau Panevėžyje, dingo 1950
metais.

Kundrišūnas, Jonas (Klun-
chen, John), g. Upeliškių km.,
Vabalninkų par., Biržų aps., gyv.
Cliffside Park, N. J.

Laurutytės, brolių Igno ir Ta-
deušo dukters, Lietuvos oku-
pacijos pasėkoje atsidūrusios
vakaruose, ieškomos palikimo
reikalui.

Beverly Shores lietuvų klubas planuoja šauniai gegužinę, kuri
įvyks liepos 27 d. New Buffalo, Mich., dr. Valantijaus gra-
žiamu ūkyje. Visas pelnas skiriamas Nepriklausomybės pamink-
lui statyti Lituonikos parke.

nantieji maloniai prašomi atsi-
liepti: Consulate General of Li-
thuania, 41 West 82nd Street,
New York, N. Y. 10024.

**Blackstone Rangers
pirko 1,250 šautuvų**

Federal distrikto teismo tei-
sėjas Richard B. Austin nubau-
dė 8 metais kalėjimo ginklų
kontrobandininką Tom Col-
lins kurs be leidimo importa-
ves į Chicago pardavė juoduku
Blackstone Rangers gaujai
1,250 šautuvų. "Aš esu tikras,
kad platinimas ginklų, kaip
kad darė jis (Collins), beabe-
jo, prisidėjo prie pavojų gat-
vėse padidėjimo", pasakė tei-
sėjas. Nėgana to, teisėjas Aus-
tin pareiškė, kad ginklų par-
davėjas bus skaitomas atsakin-
gu už padarytus nuostolius, jei
ginklo pirkėjas Luvo nepilna-
metis.

**Kardinolas savo planui
jau surinko \$18,400,000**

Chicago arkivyskupas kar-
dinolas John Cody pranešė,
kad pagal jo Project Renewal
planą iki birželio 30 dienos jau
surinkta \$18,400,000 grynais ir
pasibaždėjimų gauta \$43,225,000
sumai. "Nesibaigiant Project
Renewal pasiekimas rodo di-
delį arkidiecezijos žmonių ge-
raširdiskumą", pasakė kardi-
nolas. Iš surinktos apie pusde-
vyntiolikos milijonų sumos
\$4,853,322 esą gražinti parapi-
joms, kad galėtų vykdyti savo
atsinaujinimo programas.

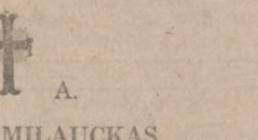
Pučinskio planas

Čikagiškis kongresmanas Ro-
man Pučinski paruošė planą
kovai su Chicago distrikto
jaunuolių nusikaltimais (de-
linkvencija). Pučinskio bilius
autorizuoja \$150,000,000 delin-
kventų pataisos reikalams per
ateinančius 3 metus. Pirmiau-
sia bus reformuoti Chicago
"tėvų mokykla" (Parental
school) nepilnamečių nusikal-
tėlių pataisos namai Audy Ho-

Vakaru Vokietijoje Grosswaltzheimo
baigiamas statyti modernus atominis
reaktorius, 195 pėdų aukštumo. Ant
reaktoriaus stogo statomas bokštas,
skirtas oro tyrimams.

**SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS**
Lietuvai taigi perka ir parduoda
ir progas žinoti tikrai per
NAUJIENAS

ANTANAS MILAUCKAS
gyvenantis Palos Hills, Ill., anksčiau daug metų gyvens
Ciceroje, Illinois

Mirė 1968 m. liepos 17 d., 4:45 val. po pietų. Gimęs
Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Genevieve, pagal tėvus Janutis;
duktė Genevieve Zuraits ir žentas Charles; sūnus Anthony
Milauckas ir marti Mary; 5 anūkai, 2 proanūkai; sesers duk-
tė Eillen Gray, josios vyras John ir jų šeima ir daugelis ki-
tų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Cicero Red Rose Klubui.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette Funeral Home,
2533 West 71st St., Chicago 29, Ill.
Šeštadienį, liepos 20 d., 9:15 val. ryto bus lydimas iš
koptycios į Sv. Kryžiaus parap. bažnyčią, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse, Mjlauckų
mauzoliejuje.

Visi a. a. Antano Milaucko giminės, draugai ir pažįsta-
mi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti
jam paškuotinį patarnavimą ir atsiveikinimą.
Nuliūdę lieka:
žmona, duklė, anūkai ir giminės.
Laid. Direkt. Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

**DON'T set his
world on fire**

Beverly Shores lietuvų klubas planuoja šauniai gegužinę, kuri
įvyks liepos 27 d. New Buffalo, Mich., dr. Valantijaus gra-
žiamu ūkyje. Visas pelnas skiriamas Nepriklausomybės pamink-
lui statyti Lituonikos parke.

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausia gėles ir vaikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŪ
BEVERLY HILLS GELININCIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6046 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VISTA
REpublic 7-8609 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Prancūzijoje yra tokių automatų, kurie turintiems specialia kredito kortele, išduoda norimą sumą pinigų. Paveiksle matoma artistė Milarka Nervi tik ką išmė iš dėžės 400 frankų. Didesnei sumai reikia eiti į banką.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kodėl Jungtinės Tautos nesmerkia Sov. Sąjungos

John Cross iš Keenocho rašo:

Jungtinių Tautų komitetas kolonializmo klausimams praleidžia veiksnių laiką sparciai mažėjančio "vakarinio kolonializmo" klausimams Afrikoje ir Azijoje, bet visiškai nieko nedaro ar nepaiso ką nors daryti dėl kolonializmo, imperializmo ir genocido, kokius praktikuoja Sovietų Sąjunga ir Raudonoji Kinija.

Jungtinių Tautų čarteris aiškiai uždraudžia būti jų nariu

agresoriams ir tiems kraštams, kurie nesiderina gyventi pagal jų (Jungtinių Tautų) nuostatus. Pagal tai turėtų būti automatiškai atimta narysė iš Sovietų Sąjungos, kuri teisingai yra vadinama "kalėjimu tautų", kurių nė viena į komunistų orbitą neįsijungė savanoriškai.

Kaip žmogžudžiai gavo ginklus būdami kalėjime

Federalinis grand jury ėmė

si iširti, kaip trys žmogžudžiai ir banko plešikiai gavo užtaisytą revolverį ir stalinį peilį, kuriais apsiginklavę bandė pabėgti iš Cook apskritys kalėjimo praėjus antradienį.

Tie kaliniai yra Gargano 36 metų, Del Ranie 28 ir Clinton Daniels 29 metų. Jie praėjus metų spalio 27 d. nužudė du Northlake policininkus ir pagrobė iš Northlake banko \$83,000.

Grand jury tardys visą eilę kalėjimo sargų ir maršalų padėjėjų ir pati kalėjimo viršininką Winston Moore ir federalinį maršalą Joseph Tierney, kuriuodu kaltina vienas antrą apsilėidimui.

Kanados paštininkų streikas prasidėjo

Pranešama, kad Kanados 24,000 paštininkų unijos narių streiką pradėjo kaip skelbta liepos 18 d. ir iki sekmadienio jokių derybų nenumatyta. Iš JAV visoks paštas į Kanadą sulaukys. Kanados valdžia pasiūlusi prie dabartinių algų po \$2.75 valandai pridėti po 15 centų, bet unija tą pasiūlymą pavadino "juokingu" ir reikalauja pridėti po 75 centus.

• Kostas Butkus — Viskas namų pagerinimui: • Tvoros, • Langai, • Durys. Stogeliai langams ir durims. Ornamentiniai turėkliai ir stulpai. Išpilame grindis ir sienas iš keramikos ir nylono. Teiraukitės tel. rytais PR 8-2781 ir kitu laiku LUDlow 5-6291. (Sk).

• MARGUCIO RADIO rėmėjai ši šeštadienį, 7:30 val. vakaro rengia nuotaikingą balijų Community salėje, Union Pier, Michigan. Visi kviečiami atsilankyti. (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

• WE HAVE EXCELLENT OPENINGS FOR •

MAINTENANCE MEN • ELECTRICIANS JOURNEYMEN OR CLASS A

Good opportunity with a solid steady company with a record of no strikes and no major layoffs in 48 years. Good benefit program, including hospitalization, paid holidays, paid vacation, pension plan and plant cafeteria. Age no barrier. Write or wire in confidence to:

STALWART RUBBER CO.

160 NORTHFIELD RD. BEDFORD, OHIO

An Equal Opportunity Employer

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Setters and operators for Acme Gridley and New Britain. Highest hourly rate in Chicagoland, plus bonus. Paid holidays, hospitalization, vacation. Steady employment with overtime computed daily. Modern, clean, well lighted and ventilated plant. Latest type equipment.

Ample parking facilities.

J. J. TOUREK MFG. CO.

1901 SOUTH KILBOURN.

CR 7-6000

17x7

REIKALINGI

DAILIDĖS

GERIAU SU PATYRIMU.

Noriai priimami naujai atvažiusieji iš Europos.

Kreiptis į

WALTER KRASOCKI

ar

JACK BRINGARDER

LYON - HEALY

HARP FACTORY

1423 WEST LAKE STREET

LATHE OPERATOR,

EXPERIENCED

PERMANENT

Good pay and benefits. Age no barrier. Call between 9 A. M. and 4 P. M.

938 West Huron St.

666-7144

MACHINISTS

ALSO BOYS AND GIRLS OR MEN AND WOMEN.

STEADY WORK AT

VOLKERT BOOKBINDERY

130 So. MORGAN ST.

CHICAGO

RENTING IN GENERAL

Nuomos

PARDAVIMUI

8 butų gražus ir geras

namas.

\$13,200 nuomos.

Marquette Parke.

HE 4-2323

ISNUOMOJAMI

4 ir 4½ kambariai

naujame name ir gražioj

vietoj.

Marquette Parke.

HE 4-2323

ISNUOMOJAMA 3 nedideli kambariai.

Geso pečių apšildomi. Antram aukšte iš kiemo. 5827 So. Claremont Avenue.

ISNUOMOJAMA du kambariai vyresnio amžiaus žmonėms. Galima naudoti virtuvėlę ir visu vasarnamiu.

Tiktai \$30.00 į mėnesį Platenių informaciją gausite, jei parašysite: J. O. Route 7, Box 400, Crown Point, Indiana 46307, arba telefonuosite 663-4774.

ISNUOMOJAMAS didelis miegamasis kambarys. Galima naudotis visais patogumais. PR 6-9854.

ISNUOMOJAMAS kambarys 6815 S. Campbell Ave.

PRIE ARTESIAN ir 42-ros išnuomojamas 4 kambarių butas. Vonia, šiltnatūris vanduo, visi įrenginiai, nuoma \$35 mėnesiui. Tel. 254-2989.

DU SENESNIO amžiaus asmenys ieško švaraus mažo buto Bridgeport. 847-7146.

KETURI SVIESOS kambariai, naujai pertvarkyti, išmūštos sienos, nėra vonios. Nebranziai, tik suaugusiems, be gyvulių. Kreipkitės į 2919 So. Emerald, pirmas aukštas, priešakys. Tel. CAumet 5-7522.

BY OWNER

Brick—3 bedroom home, side-drive, new 2 car garage, Cyclon fence, large tile kitchen and bath, full basement with finished recreation room. Gas heat.

BY APPOINTMENT

12534 SO. YALE

PU 5-7555

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

FIREMAN

Experienced with high pressure boilers, automatic controls, gas and oil fired. Excellent benefits. Apply: Best Foods Division CORN PRODUCTS

2816 So. Kilbourn. BI 7-5800

An Equal Opportunity Employer

SHIPPING CLERK

ABLE TO HANDLE ONE MAN DEPARTMENT.

Must be able to handle volume of paperwork.

3477 W. TOUHY

JU 3-0770 or 676-4884

CLERK — TYPIST

EXCELLENT SALARY

9:00—4:30 — Contracting Office.

OPPOSITE I. I. T. CAMPUS

2929 So. WABASH AVE.

326-4700

Mrs. GALLOWAY

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

TAB OPERATOR

MALE AND FEMALE

Experienced

Needed for small installation.

402, 514 and 077. 40 hour 5 day week

Must be familiar with inventory control and billing.

Phone 666-1272

9 a. m. to 4 p. m. weekdays,

or call any evening 5 p. m. to 7 p. m. at

525-5646

MR. ABRAHAM

EXCELLENT

IMMEDIATE OPENINGS

Executive housekeeper and housekeepers. Pleasant working conditions. Steady employment. Days, evenings or weekends. Contact

Mr. WALTON 827-1126.

DEVILLE MOTOR INN

1275 Lee Street

DESPLAINES, ILLINOIS

TYPIST CLERK

Full and part time, 2 positions open.

Varied duties. Small office.

OXEQUIP

8335 So. Halsted St.

HU 3-3800 Ex. 81

RELIABLE WOMAN, general housekeeping, cook, two adults, live in Dr's. home. 5 day week, own room, bath. \$65.00 per week. References. Southwest Side. 779-0054.

PATKIMA MOTERIS, gyventi River Forest, 5 dienos savaitėje, bendra namų ir vaiko priežiūra. Savas kambarys, maudynė. Susitarimas dėl algos. Malonus ir geras namas tinkamam asmeniui. Privalo kalbėti truputį angliskai. FO 9-8026.

BEAUTICIAN

Full or Part Time.

Fine clientele. Excellent salary, plus commission. Paid vacation.

7553 No. RIDGE

Call 274-4838 or 945-0719

LADY TO CLEAN

Beauty Shop.

On Monday or Sunday

7553 No. RIDGE

Call 274-4838 or 945-0719

after P. M.

DAKTAREI reikalinga namų priežiūrėtoja, patyrusi prižiūrėti vaikus. Gyventi darbovietėje, savas kambarys. Teks virti. Savaitgaliai laisvi. Geras atlyginimas. Turi mokėti truputį angliskai. Highland Park. Skambinti 433-3896 šeštadieniais po 8 val. vakaro, o sekmadieniais visą dieną.

UZUOLAIDŲ LYGINTOJAI

Patyrimas nereikalingas. Darbovietė pietvakarinėje miesto dalyje. Vėsinama dirbtuvė.

WA 5-7700

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUČIAS IR BICIULIS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

7 KAMBARŲ bungalow, centralinis

gasų šildymas, 30 pėdų sklypas.

57 ir Maplewood.

3 BUTAI ir krautuvės patalpa.

\$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

LAIMES NAMAI

Tikrai didelė pusantro aukšto mūrinė

rezidencija 10 metų senumo su 4

dvigubais dideliais miegamaisiais,

pusantros holywoodinės maudynės,

vienstikliai langai, padidintas porčius,

puikiai išmūštas rūšys pasakiškam

šeimos džiaugsmui. 1½ automobilio

garažas, liuksusiniai kilimai. Puikiausioji

Universo Karalienės vietovė, pusantro

bloko nuo golfo, teniso, maudymosi ir pasivaikščiavimo

gamtoje. Vieta laimingai šeimai nužeminta

kaina. Sauskute stebukladarj, dabar

telefonuokite Michaelis, 254-8500.

BERWYNE 4-3-3 kamb. pajamų bungalow,

37 pėdų sklypas. \$250. mėn. pajamų,

\$144 taksu. 16-toj ir Wisconsin apyl.,

\$19,700. SVOBODA 2134 So. 61st Ct.,

BI 2-2162, LA 1-70388

PARDUODAMAS namas, mūras, faverm,

3 butai, garažas. Lotas. 2710 W. 99th St.,

Rovehill 6-9683.

LEROSE REALTY CO.

2 flat, West Pullman 6x5, hot water

oil heat, 2 car garage. New roof plus

new siding. Taxes only \$390. Priced

to sell at \$19,900.

IDEAL FOR ROOM—BOARDING

Only \$24,900. buys 2 story brick, 14

rooms, 3 baths, full basement, 3 car

brick garage. Complete fire alarm

system, Excellent location.

Call today.

PU 5-0400

MARQUETTE PARKE, arti Maria

High School; parduodu 6 metų mūrinį

bungalow, nauja elektra, naujas

beisbordu šildymas. Savininkas

434-3477.

LA GRANGE PARK new convertible

9 room story and a half Southern

colonial brick with 2 car attached

garage. This adaptable home has all

modern appliances and shopping, all

within 4 blocks. Makes for convenient

living, priced in the low 40-ties.

WO 8-3330.

CRETE, BY OWNER 40 minute drive

from Loop via 394. 4 bedroom home.

spacious, gracious and nearly new; 2

baths, family room, dining room,

lot 75x193 ft. Fine rural community,